

UDÁLOSTI

na VUT v Brně

Vysoké učení technické vlastní řadu historických objektů

Poznáváte? Na leteckém snímku se nám otevírá nezvyklý pohled na výraznou dominantu městské části Králova Pole – areál bývalého kartuziánského kláštera na Božetěchově ulici. Jako na dlani tak vidíme velké obdélníkové nádvoří, lemované na čtyřech stranách dvoupodlažními budovami s polygonálními věžicemi v nárožích, dále gotický kostel sv. Trojice se skupinou cel a konventuálními objekty na severu, další dvory a přilehlé budovy, různé přístavby a konečně rozsáhlou zahradu na severní a východní straně. VUT tento objekt využívá ke vzdělávacím a výzkumným účelům od roku 1964, kdy ho od Československé armády převzalo pod svou správu. V jeho prostorách se do dnešních dnů nacházejí některé ústavy Fakulty elektrotechniky a informatiky a další pracoviště VUT.

Areál na Božetěchově se tak řadí do souboru historických budov, které VUT vlastní a do jejichž rekonstrukcí a údržby investovala, investuje i nadále bude investovat značné finanční prostředky. VUT zatím neuvažuje o tom, že by se budov na Božetěchově vzdalo. Přesto však musí do budoucna také řešit otázku rozptířnosti Fakulty elektrotechniky a informatiky. A tak nelze vyloučit, že v budoucnu bude tato fakulta soustředěna v jednom areálu – Pod Palackého vrchem.

Na komplex budov, které VUT na Božetěchově ulici spravuje, se nevztahuje právní nárok církve. Kartuziánský klášter v Králově Poli, jehož historie se odvíjí od roku 1375, kdy markrabě Jan Jindřich založil nejstarší objekty, darované pak klášteru, byl totiž zrušen dekretem císaře Josefa již v roce 1782 a za dva roky

na to přeměněn na kasárny. I po mnoha stavebních přestavbách a adaptacích, jež si potřeby vojska vyžádaly a které rušivě zasáhly do původní prostorové a objemové skladby kláštera, zůstává Královopolský kartouz nejlépe dochovaným celkem v Českých zemích a je tedy jedinečnou památkou kartuziánské architektury u nás.

O stavu budov a pozemků VUT, o dosavadních výsledcích i dalších záměrech stavební činnosti a dislokace naší vysoké školy si v tomto čísle povídáme s prorektorem doc. Ing. Leonardem Hobstem, CSc.

(-yk-)

Foto: Letecký ústav FS

Jaro přispěchalo už v únoru

Mým nejméně oblíbeným měsícem v roce odjakživa býval únor. Takový nijaký, nanicovitý, ani zima ani jaro, něco mezi tím, co chce spát a zavrtat hlavu do studené hlíny. Tak na čtyřicet let aspoň. Ach, jo. Máme to naštěstí za sebou. Jaro je tu a s ním plno nových nadějí. Ale ten letošní únor se mi nad očekávání líbil. Byl tak příjemně teplý a sluneční, že jsem královně Zimě její lakotu – co se sněhu týče – jaksí odpustila. A nestačila jsem se divit, jak se všeobecnou morálkou a politickým děním zdecimovaný národ naráz rozjařil. Po sametové revoluci, jejíž duch po osmi letech jaksí vyšuměl, jsme zase vyšli do ulic, objímali se, v davové psychóze skandovali, tleskali, zkrátka oslavovali. A jak! Heslo na transparentech, vítajících naše zlaté olympioniky z Naganu – VÍTĚZNÝ ÚNOR 1998 – jako by mělo vymazat všechny naše porážky z minulosti. Leč historie prosí – nezapomeňte a hlavně nedělejte stejné chyby. Na chvíli tedy přešla ona blbá nálada, již jsme si vsugerovali, nicméně – co bude dál? Ty další, všední dny jsou mnohem důležitější. Svátků a dnů volnosti je oproti nim poskrovnu, pravda jsou vzácnější, příjemnější, ale jen na nich život nestojí. Nacházíme se v jakémsi mezičasi – samospádem spějeme k volbám, které rozhodnou o dalším vývoji naší země. Sledujeme, jak různé podvody a podvůdky vycházejí postupně najevo, a uvědomujeme si přitom, kolik šancí jsme za těch sedm, osm let promarnili. Snad toto prozření a otevřené pojmenování problémů řadu z nás přiměje k zamyšlení nad tím, co děláme v obecný prospěch. Neboť obecný prospěch nejvíce strádá, naopak prospěchářství jednotlivců a skupin bujelo jako ten nejagresivnější plevel.

"Kterou cestou se, Čechu, vydáš?" ptal se sám sebe Honza, když se octl na dějinné křižovatce. "Na Východ, nebo na Západ? Do Nato, nebo ... (zbývá neutralita)? Cestou lží, podvodů a snadných zisků, anebo poctivou prací k obecnému blahu? A je něco mezi tím?" ptal se ještě Honza. Chtěl tak rychle zbobatnout, mnoho let přeskochit, ale neměl ani oslíčka, co by dukáty bezedně sypal (stát už řekl: Dost! Nemám–nedám!), ani sedmimílové boty. Moudrá babička a kouzelný dědeček z pobádkových příběhů mu radili, že k bradu a krásné princezně vede vždy ta delší a těžší cesta. Honza měl svou hlavu a uvěřil, že kratší cestou k cíli taky dojde. Bobatství a krása se ukázaly však být přeludem, co jej omámily a oslepily, až nakonec spadl na zadek. Honza, co kradl a švindloval, nakonec sám byl obelstěn, podveden, oloupen, zbit a do věže zajat. Království zbudlo a princezna Demokracie byla čím dál smutnější. (konec pobádky)

V tom krásně jarním únoru jsem si párkrát vyšla na delší procházku do okolí Brna. Všimla jsem si nejen přírodních krás, ale i toho, co lidské ruce kdysi zbudovaly. Například božích muk, kterých je po krajině plno rozeseto, studánek, různých památníků... Některé jsou udržované, jiné jakoby zapomenuté, smutná upomínka na někdejší nadšence. Jejich stav vždy vypovídá o vztahu lidí k sobě a svému okolí. Na výstavě 12 let poté v aule našeho rektorátu jsem si také uvědomila to, že industriální éra 19. století nám zanechala řadu zajímavých stavebních a technických památek, které jsou pamětí své doby, ukázkou řemeslného umu tehdejších lidí, inspirativním spojením praktičnosti s uměleckým citem. Zaslouhují si jako i jiné historické památky pozornost a péči, nikoliv zapomenutí. Opuštěné stavby stárnou, chátrají a pozbývají svého smyslu. Není-li občanům jejich další osud lhostejný, je možno je uchovat pro další generace a vtisknout jim nejen novou tvář, ale i novou funkci a tedy smysl.

Otázky, co se stavbami a pozemky, které patří VUT, si klade stále také vedení naší školy, a my jim věnujeme pozornost například v rozhovoru s prorektorem pro stavební činnost a dislokaci VUT doc. Hobstem. VUT vlastní historické budovy, z nichž některé jsou ve špatném stavu a potřebují významné opravy a s nimi spojené značné investice. Ve hře jsou v poslední době také jednání s Magistrátem města Brna o výměnu pozemků, která mohou být pro obě strany prospěšná. Když byli členové Akademického senátu VUT na jednom svém zasedání obeznámeni s tím, jaké pozemky a stavby VUT vlastní, jeden z nich s překvapením prohlásil: "VUT je tedy bohaté." Rektor na to opáčil: "Nejsem si tak jistý, pane kolego!" Inu, s nemovitostmi jsou jenom starosti, ale díky za to, že je máme.

Například Fakulta stavební může vděčit za vybudování prvního Studentského centra pro informační technologii ve stavebnictví právě volným prostorům, kterými v historické budově na Veveří disponuje. Navíc v téže budově mohou studenti využívat také moderně vybavenou knihovnu. O informačních vymoženostech této fakulty píšeme na str. 19.

Hluk je důležitý faktor, který ovlivňuje náš život, především pak naši psychiku. Můžeme bydlet v krásném domě s nádhernou zahradou, k čemu nám to však bude, povede-li kolem frekventovaná silnice. Problematiku, jak tlumit hluk, řeší Fakulta technologická ve spolupráci s Bradfordskou univerzitou a zaměřuje se hlavně na vývoj materiálů, které hluk tlumí a nepropouštějí. Vida, jak naši vědci pracují na tom, abychom žili ve větším klidu a pohodě!

Dovíme se také, že VUT se v roce 2000 stane pořadatelem kongresu AESOP, na němž se setkají urbanisté z celého světa. Program kongresu bude zaměřen kromě jiného na úlohu plánování v příštím tisíciletí. Předtím se ale uskuteční dva kongresy v Portugalsku a Norsku.

Dočtete se také o tom, že zlínské fakulty navštívil ministr Lux a že rektor VUT prof. Vavřín se v Brně sešel s novým ministrem školství Janem Sokolem. S příspěvkem do časopisu také přispěla Fakulta podnikatelská. I v tomto čísle pokračujeme v již pravidelném cestopisném vyprávění doc. Ustohala a v informacích o průzkumu provedeném mezi naší vysokoškolskou mládeží.

Dobré počtení a krásné prožití svátku jara Vám přeje

Yvonne Konečná

Obsah č. 3/98

V tomto čísle najdete:

- 1 VUT vlastní řadu historických objektů
- 2 **Redakční sloupek**
Jaro přispěchalo už v únoru
- 3 **Zprávy z rektorátu**
Z jednání kolegia rektora
- 4 **Otiskujeme**
Vyhlášení soutěže o logo VUT
Kritéria pro přidělení kolejního místa ve školním roce 1998/99
- 5 **Zprávy z Akad. senátu VUT**
O čem se jednalo 27. ledna 1998
- 6 **Rozhovor měsíce**
S prorektorem doc. ing. Leonardem Hobstem, CSc.
- 10 **Z výstav**
Kroky k záchraně industriální architektury a technických památek
- 11 **Novinky**
Knižní přírůstky v Ústřední knihovně VUT
Seznam nově vydaných skript
- 13 **Z archivu VUT**
Napsali o VUT
Prof. Ing. Dr. mont. František Pišek, DrSc. et Dr. h. c.
- 14 **Oznamujeme**
Kongres AESOP 2000 bude v Brně
- 16 **Děni na fakultách**
Noví majitelé MBA
BBS FP VUT v Brně jedním se zakládajících členů Asociace MBA škol
- 17 Quiet, please...
- 18 Vzájemná spolupráce posílí region
Návštěva Josefa Luxe ve Zlíně
- 19 Dárek pro studenty
- 20 **Informační systémy**
Experimentální GIS v ekonomice stavebních oborů
- 21 **Studentský koutek**
„Ostré“ sledování studentů...Část 2.
- 22 **Děni kolem nás**
- 24 **Z cest**
Sled Dogs of Alaska

Příloha

NO NAME (studentský časopis)

Uzávěrka čísla: 20. 2. 1998

Všem autorům děkujeme za jejich příspěvky. Příspěvky přijímáme jednak nahanané na disketách 3,5 a jednak vytištěné na papíře. Lze je také poslat elektronickou poštou, uložené v souboru ve formátu Word. K tomu je však třeba vždy dodat i vytištěnou verzi. Vítejte též barevné i černobílé fotografie s vyznačením autorství a popisky, dále ilustrace, loga a další obrazový materiál. Po zpracování autorům vracíme. Uzávěrka každého čísla je obvykle 15. dne v měsíci.

Z jednání kolegia rektora

3. února 1998

Informace rektora VUT:

• Vedení VUT se bude muset již začít zabývat koncepcí výstavby po roce 2010 až 2015. Ústav hlavního architekta města Brna totiž vyzval VUT k účasti na jednání o koncepci výstavby pod Palackého vrchem. Prorektor VUT pro stavební činnost doc. L. Hobst obeznámil členy kolegia s hlavními východiský koncepce, které zahrnují předpoklad jak růstu, tak i stagnace a dokonce regresivního vývoje naší vysoké školy. Pro členy kolegia připravil rámcový rozbor dislokační situace.

Z ní vyplývá, že areál PPV je jediným perspektivním prostorem pro rozvoj VUT. Zde by se měla soustředit FEI, dosud rozptýlená ve 3 různých lokalitách. Pro Fakultu architektury se nabízejí buď prostory v budovách na Veveří (spolu s FAST), anebo nový objekt v areálu PPV. Podle slov rektora VUT by se mělo VUT snažit přibližovat se campusovému uspořádání. Otazník se také vznáší nad budoucí kapacitou kolejí VUT, již bude třeba reálně odhadnout. Je třeba vzít spíše v úvahu to, že končí období expanze vysokých škol, a nelze proto očekávat další růst počtu studentů. Uvolněné učební prostory bude možné využít pro výzkumnou činnost, která vzhledem ke snahám o její posílení nabude na větším významu. V areálu PPV vedení VUT rovněž předpokládá rozvoj sportovních zařízení.

• 29. ledna 1998 navštívil VUT nový ministr školství, mládeže a tělovýchovy Jan Sokol. Svou návštěvu inicioval z několika důvodů – jednak aby projednal otázky kolem budovy na Antonínské a dále prodiskutoval problematiku vysokoškolských kolejí. Jednoznačně se vyjádřil v tom smyslu, že nepřichází v úvahu, aby byl objekt na Antonínské vydán církvi. Nedořešena však zůstává otázka finanční dotace na rekonstrukci tohoto objektu. MŠMT zatím přislíbilo finanční příspěvek ve výši 15 mil. Kč. VUT však bude potřebovat víc. Ministr přislíbil, že do konce února bude možné vyřešit zahájení projektu Antonínská. Dále bylo dohodnuto, že objekt na Gorkého bude Masarykově univerzitě předán k 15. 2. 1998.

• V otázce kolejí vyjádřil ministr Sokol přání, aby vysoké školy v Brně navrhly, jak řešit problém brněnských vysokoškolských kolejí komplexně. Současné uspořádání nevyhovuje, a proto se hledá nová forma správy kolejí a menz, která by koleje a menzy uvolnila ze závislosti na jedné vysoké škole.

• Ve dnech 29. až 30. ledna 1998 se na ZČÚ v Plzni konalo zasedání České konference rektorů, na němž byl projednáván i připravovaný zákon o VŠ. Čtyřčlenná komise ve složení Koucký (ODS), E. Zeman (ČSSD), Kroupa (ODA) a Hálek (MŠMT) připravuje novou verzi pro druhé čtení v Parlamentu. Jejich snahou je, aby zákon byl schválen ještě ve stávajícím Parlamentu.

• Rektor VUT informoval o změnách na MŠMT:

RNDr. Vladimír Roskovec, CSc. (I. náměstek)

Doc. Ing. Jan Hálek, CSc. (náměstek pro vysoké školy vč. jejich financování)

Mgr. Petr Roupec (náměstek pro skupinu regionálního školství, s výjimkou jejich financování)

Další důležitá personální obsazení:

Ing. Tomáš Kopřiva – ředitel odboru 33 – odbor financování vědy a VŠ

Ing. Vitězslav Vokáč – ředitel odboru investic (útvár 41)

Doc. Ing. Václav Vinš, CSc. – vedoucí oddělení vysokoškolského vzdělávání (300)

Doc. Ing. Zdeněk Antoš, CSc. – vedoucí oddělení rozvoje VŠ (301)

• Podle prvních odhadů, které zatím nebudou zveřejněny, nedojde v roce 1998 k neúnosnému krácení rozpočtu VUT, ovšem ani k příjmným změnám. Proto je doporučena maximální střídmost a velmi úsporná opatření.

• Rektor VUT předal zástupci FEI šek na 13 000 US jako dar firmy Motorola pro Ústav telekomunikací.

Informace členů kolegia:

• Prorektor prof. J. Kadrnožka připomenul, že konference českých technických univerzit se uskuteční v květnu a červnu t.r. Nejvyšší počet příspěvků má FEI a nejnižší FS. Doporučil fakultám obnovit pomocné vědecké síly a podporovat soutěže tvůrčích činností.

• Prorektor doc. P. Dub informoval, že studenti FP připravují pro studenty prvních ročníků informační brožuru o VUT. V tomto bodu se rozproudila diskuse o tom, zda je vhodné, aby jejich tvůrci ji prodávali studentům 1. ročníků za cenu 40,- Kč. Na jejich obhajobu děkan FP uvedl, že náklady spojené s přípravou a vydáním brožurky si studenti hradí sami.

• Zástupce FEI prof. Řičný informoval o výsledcích pedagogicko-ediční činnosti v roce 1997. Bylo vydáno 42 titulů učebních textů, z toho 12 v edičním fondu VUT, dále 4 knihy, řada sborníků z konferencí, oborových příruček aj. Upozornil také na skutečnost, že se ve školním roce 1997/98 začal příznivě projevoval vliv dříve přijatých i nových opatření pro ekonomické zefektivnění výuky. Poprvé za posledních 6 let klesly pedagogické výkony a vysoké překračování pedagogických norem i přesto, že počet studentů je prakticky stálý. Klesá počet učitelů a více jak o 20 % poklesl rovněž počet otevíraných kurzů.

• Děkan FS prof. Vrbka připomenul závěry z akreditace strojních fakult, které pasovaly FS ve dvou kritériích (publikační činnost a získané granty z projektů) na první místo. Slabší je však její spolupráce s průmyslem. FS bude muset přistoupit k transformaci výuky ve IV. ročníku.

• Děkan FP oznámil, že fakulta vyčlenila malou částku na podporu pomocných vědeckých sil. Dne otevřených dveří na této fakultě se zúčastnilo 600 potenciálních uchazečů o studium.

• Děkan FT sdělil, že FT a FaME uzavírají v měsíci únoru smlouvy o spolupráci se ZPS, a.s. a SVIT, a.s.

• Ředitel SKM uvažuje o zvýšení kolejného vzhledem k nízkému příspěvku ze státního rozpočtu. Tuto otázku bude však třeba projednat s Radou studentů, jejíž zástupce se dnešního kolegia nezúčastnil.

• Bylo rozhodnuto, že vzhledem ke konání plesu VUT 26. 3. 1998 bude vyhlášen pátek 27. 3. 1998 jako rektorský den.

(-yk-)

Rozhodnutím rektora č. 1/1998 se z účelového zařízení Správa kolejí a menz VUT v Brně, ustaveného statutem VUT, ke dni 1. 1. 1998 vyčleňují vysokoškolské koleje a menza

• Koleje Antonínova č.p. 4379, Zlín

• Koleje Štefánikova č.p. 150, Zlín

• Menza, Osvooboditelů č.p. 3778, Zlín

a s účinností od 1. 1. 1998 se zřizuje samostatné účelové zařízení VUT „Koleje a menza Zlín“.

Řízením tohoto útvaru rektor VUT pověřil Doc. Ing. Petra Sáhu, CSc., prorektora pro rozvoj VUT.

Vyhlášení interní soutěže o grafickou značku (logo) oslav 100. výročí založení VUT

Rektor VUT v Brně vyhlašuje interní soutěž na vytvoření grafické značky (logo) oslav 100. výročí založení Vysokého učení technického v Brně.

Předmět soutěže

Předmětem soutěže je navržení grafické značky (logo) oslav 100. výročí založení VUT v Brně. Barevnost loga je omezena 4 barvami.

Vybraná značka (logo) bude užívána samostatně nebo společně s oficiálním znakem VUT v Brně jako upoutávka pořádaných akcí a na informačních a propagačních materiálech.

Soutěžní práce základní navržené značky (logo) musí být předloženy v měřítku 1:1 s uvedením poměrů změny velikosti, předány na archu A4 a v počítačové formě ve formátu CDR nebo TIFF. Značka (logo) může být součástí multimediální verze.

Soutěžní návrhy se nevracejí.

Podmínky účasti

Soutěž je vyhlašována pouze pro studenty a pracovníky VUT v Brně. Soutěž je anonymní.

Soutěžní práce budou autorem předány ve velké zalepené obálce s adresou „Logo oslav“ a uvedením šestimístního libovolného čísla. Soutěžní návrhy budou označeny tímto číslem. Ve velké obálce bude dále malá zalepená obálka označená shodným číslem, ve které bude přihláška do soutěže s uvedením zvoleného čísla, příjmení a jména autora (autorů), rodného čísla, adresy autora a názvu fakulty a ústavu.

Termín doručení na sekretariát rektora VUT v Brně je do **15. května 1998.**

Při podání přihlášky autor souhlasí s využitím přihlášené práce pro prezentaci na výstavách, v publikacích, k uvádění na informačních a propagačních materiálech podle autorského zákona.

Porota a kritéria hodnocení

Rektor VUT v Brně bude jmenovat porotu pro hodnocení ze zástupců vedení VUT v Brně, odborných pracovníků fakult VUT v Brně, AS VUT v Brně a členů přípravného výboru oslav.

Porota bude zejména hodnotit :

- původnost a kreativitu řešení a současně vztah k již používaným symbolům a smyslu oslav
- respektování účelu
- profesionalitu návrhu a možnost jeho aplikace v různé mediální formě.

Ceny

Autor vítězného návrhu obdrží odměnu ve výši 5.000,- Kč, autor na druhém místě 3.000,- Kč a na třetím místě 1.000,- Kč. Vyhlašovatel si vyhrazuje právo nevybrat žádnou z prací jako vítěznou a některou cenu neudělit.

Rozhodující termíny

- do 31. března 1998 jmenuje rektor VUT v Brně porotu pro hodnocení.
- **do 15. května 1998 budou doručeny návrhy na sekretariát rektora VUT v Brně.**
- do 29. května 1998 budou vyhodnoceny došlé návrhy a vyhlášeny výsledky soutěže.

Vysoké učení technické v Brně

Kritéria pro přidělení kolejního místa ve školním roce 1998/99

1. Základní kritérium

Základním kritériem pro ubytování studentů ve školním roce 1998/99 je doba dojíždění, tj. časová vzdálenost místa trvalého bydliště od Brna. Údaje jsou zpracovávány z programů ABUS a IDOS. Doba dojíždění je zaokrouhlena na 5 minut nahoru. Interval 5 minut je současně nejmenší jednotka rozlišení času pro řazení žádostí.

Základní doba dojíždění se dělí následovně:

- do 40 min. – dále neděleno
- od 45 do 245 min. – po 5 min.
- nad 250 min. – dále neděleno

Žadatelé, kteří budou ubytováni bez ohledu na dobu dojíždění jsou:

- zahraniční studenti
- oboustranně osiřelí studenti

Z ubytování jsou vyřazeni studenti:

- se základní dobou dojíždění do 40 minut (včetně), u PSG studentů může na žádost studenta učinit výjimku děkan fakulty
- studující druhý inženýrský/magisterský studijní program

2. Doplnková kritéria

- a) postgraduální studium – 205 min.
- b) student budoucího I. ročníku – 45 min.
- c) student budoucího posledního ročníku inženýrského/magisterského studia – 45 min.
- d) studijní výsledky a aktivity (návrh podávají děkani fakult, výsledný seznam verifikuje pror. RNDr. Petr Dub, CSc.) – 110 min.

Doplnkové kritérium b) a c) může student uplatnit během studia na VUT v Brně každé pouze jedenkrát. Studentovi, který získá doplnkové kritérium, bude příslušný počet minut připočten k základní době dojíždění a celková doba dojíždění určí jeho místo v pořadí žadatelů o ubytování.

3. Ubytování z vážných zdravotních důvodů

Ubytování studentů z vážných zdravotních důvodů bude posuzováno individuálně, mimo sestavený pořadí žadatelů, pouze na základě předložené zdravotní dokumentace posouzené lékařem smluvně zajištěným SKM. Proti rozhodnutí tohoto lékaře není odvolání.

4. Vyřazení žádosti

Žádost o ubytování je nutno podat v termínu stanoveném SKM. Pokud student (včetně zahraničních a oboustranně osiřelých) podá žádost po termínu pro přijímání žádostí o ubytování, nebude zařazen do seznamu žadatelů o kolejní místo.

V Brně dne 7. ledna 1998

*Prof. Ing. Petr Vavřín, DrSc.
rektor VUT v Brně*

Inzerát

Prodám garáž č. 19 na Kraví Hoře na pozemku VUT.
Tel. 743 430. Cena dohodou.

O čem se jednalo 27. ledna 1998

Kvestor žádal revokaci usnesení

Kvestor VUT dr. Alexander Černý podal podrobný rozbor původní smlouvy uzavřené s firmou ÖMV o pronájmu pozemku za účelem vybudování čerpací stanice pohonných hmot. V něm upozornil na celkovou efektivitu pronájmu a další aspekty, zejména na skutečnost, že poměrně složité stavební řízení je vázáno na platnost původní nájemní smlouvy. Její zrušení

Fondu aktivit vědy a umění v roce 1997, o počtu podaných projektů na MPO v roce 1997 a přijatých GAČR pro rok 1998. Na závěr předvedl srovnání příspěvku na tvůrčí činnost u VUT a příbuzných škol. Z něj vyplývá, že všechny fakulty VUT s výjimkou Fakulty strojní se nacházejí pod průměrem, který vykazuje ČVUT. Je však třeba přihlídnout k faktu, že oproti ČVUT má VUT fakulty (FaVU a ekonomické fa-

Proděkani pro vědu a výzkum z mnoha fakult se proto vyslovili pro obnovení studentských vědeckých pomocných sil. V následné diskusi na toto téma senátoři s názorem proděkanů vyjádřili souhlas a doporučili, aby fakulty ze mzdových prostředků vyhradily částku, kterou by věnovaly na rozvoj vědecké činnosti studentů. Studentům je přitom třeba platit průběžně, nikoliv až na závěr semestru nebo roku, a za podmínky, že budou disponibilní finanční zdroje. Další možnosti, jak ohodnotit vědeckou činnost studentů, jsou mimořádná stipendia.

by tím bylo pro firmu ÖMV nepřijatelné, znamenalo by totiž znovu od počátku provádět velmi složité právní procedury. Z toho důvodu kvestor členy AS VUT požádal, aby zvážili své rozhodnutí z minulého zasedání, které ukládá VUT jednat s firmou ÖMV o uzavření nové smlouvy.

Senátoři byli sice ochotni diskutovat o revokaci svého rozhodnutí, nicméně se změnou svého usnesení nesohlasili, pouze připustili možnost další diskuse, pokud jim bude předložen nový návrh dodatku smlouvy, v němž budou dostatečně zohledněna všechna doporučení ekonomické komise AS VUT ze dne 6. 1. 1998 a k němuž budou připojena písemná stanoviska ÖMV a Útvaru hlavního architekta města Brna.

Poté kvestor senátory informoval o ukončení posledního, 13. uzávěrky hlavní a hospodářské činnosti VUT, která přinesla kladný výsledek. V době zasedání nebyla ještě z MŠMT sdělena výše státního příspěvku, k urychlení přípravy rozpočtu VUT však kvestor navrhl připravit osnovu finančního plánu na rok 1998 a osnovu analýzy VUT v roce 1997 bez naplnění čísel, které předloží členům ekonomické komise AS VUT.

V tvůrčí činnosti VUT za ČVUT pokulhává

Prorektor Kadrožka ve svém vystoupení informoval senátory o čerpání Fondu VUT pro vědu a umění za rok 1997, o vybraných projektech, dále o čerpání

kulty), u nichž je podíl na tvůrčí činnosti buď velmi nízký, nebo přímo nulový.

Zmíněné podklady projednávala na svém zasedání také Vědecká rada VUT, která navrhla spojit Fond VUT pro vědu a umění a Fond aktivit vědy a umění do jednoho fondu, jehož součástí budou tyto programy:

a) Podpora rozvojových vědecko-výzkumných projektů v r. 1998 – s důrazem na přísné výběrové řízení a orientaci na mladé pracovníky do 35 let.

b) Podpora realizačních projektů – půjde o zapůjčení finančních prostředků na dopracování vývojových výsledků do prototypu (zapůjčené prostředky bude třeba vrátit).

Senátoři v této souvislosti vznesli dotaz, zda je možné seznámit se s výsledky grantových projektů. Prorektor Kadrožka poukázal na sborník Activity Report, který bude obsahovat veškeré výstupy a informace o uzavřených vědecko-výzkumných projektech. Tytéž informace bude možno nalézt na internetových stránkách VUT a originály zpráv budou uloženy v knihovně.

Zapojme studenty do výzkumu

Doc. Münsterová, která je předsedkyní pracovní skupiny pro vědeckou činnost studentů Rady VŠ, informovala členy AS o provedení průzkumu zájmu studentů o vědecké a tvůrčí činnosti. Jeho výsledkem bylo překvapivé zjištění velkého zájmu o tuto činnost.

Také prorektor doc. Dub předložil senátorům informace o čerpání Fondu vědecko-technických databází a Edičního fondu VUT v loňském roce. Ve srovnání s původním návrhem byly výnosy ediční činnosti Rektorátu VUT podstatně vyšší, než se předpokládalo, díky sponzorským příspěvkům (např. ABB) a tržbě z reklam.

Akademický senát VUT přijal bez připomínek informace prorektorů Kadrožky a Duba o čerpání fondů a konstatoval, že tyto fondy byly čerpány v souladu s plánem, a je účelné, aby i v příštím roce byly vytvořeny.

Legislativci spokojeni nebyli

Legislativní komise AS VUT projednávala návrh Statutu Fakulty chemické a návrh změny Statutu FaME. Na zasedání AS VUT seznámila senátory s připomínkami k oběma návrhům. O některých závažnějších připomínkách k Statutu FCH proběhla mezi členy AS VUT diskuse, jejímž výsledkem bylo přijetí těchto připomínek a doporučení, aby Fakulta chemická upravila návrh s ohledem na sporné body, o nichž senát explicitně hlasoval. Členové legislativní komise doporučují přepracovat též návrh Statutu FaME a nabízejí v tomto směru spolupráci.

Nový ministr budí důvěru

V závěru zasedání přinesla doc. Münsterová zajímavé informace z jednání Předsednictva Rady vysokých škol, jehož se zúčastnil ministr Sokol. Jeho představy o školství hodnotila jako velice konkrétní a promyšlené a jeho vystoupení celkově jako zajímavé a podnětné. On i všechny výbory Poslanecké sněmovny mají kladný postoj k existenci ČR a RVŠ. Pokud jde o vysokoškolský zákon, je snahou dosáhnout jeho schválení v Parlamentu už do 20. 3. 1998. Ministr Sokol rovněž vyjádřil záměr posílit rozpočet resortu školství, a to především s ohledem na vysoké školy. Pro další roky ministr preferuje tvorbu rozpočtu, která bude primárně vycházet z požadavků jednotlivých resortů. Regionální školství nebude upřednostňováno, ale bude při tvorbě rozpočtu posuzováno na úrovni s jinými subjekty, které spadají do kompetence MŠMT.

(-yk-)

S prorektorem doc. ing. Leonardem Hobstem, CSc.

Vzpomínám si živě, jak před rokem se na jednom ze zasedání Akademického senátu VUT vedly diskuse o tom, zda by měl či neměl být jmenován ještě pátý prorektor pro stavební činnost a dislokaci. Rektor VUT tehdy zastával názor, že pro tuto oblast mu „postačí“ poradce a zbytek bude řešit nový prorektor pro rozvoj VUT. Senátoři si však nakonec vymobli pátého prorektora a jím se stal doc. ing. Leonard Hobst, CSc., vedoucí Ústavu radiační defektoskopie na Fakultě stavební. Úkolů, které se v průběhu doby nakupily, nebylo málo, ať už těch naléhavých, které je třeba řešit hned, anebo koncepčních s výhledem do vzdálenější budoucnosti, které vyžadují odhad, představivost i zvažování různých variant. Problematika pracovního prostředí, celkový stav budov, jejich pracovišť i okolí, se lidí velmi citlivě a osobně dotýká, a tak jistě mnohé bude zajímat, jaké záměry vedení naší školy má, pokud jde o další stavební činnost a dislokaci VUT. S klidem a rozvahou i trochu s nejistotou, aby jeho odpovědi nerozčěřily hladinu nálad a mínění akademické obce, odpovídal pan prorektor na mé všetečné otázky.

Pane prorektore, jak hodnotíte stavební činnost VUT v uplynulém roce?

Krátce se dá říci, že stavební činnost byla poměrně úspěšná. Probíhala v souladu s „Investičním rozvojovým programem VUT do roku 2005“. Domnívám se, že nejvýznamnější stavbou v loňském roce byla dostavba 2. budovy na Purkyňově 118, v níž bude umístěna Fakulta chemická a část Fakulty elektrotechniky a informatiky. Řada dalších akcí byla vyvolána potřebou oprav a zvelebení dosud používaných budov.

Jak se v loňském roce podařilo realizovat dislokační záměry VUT?

Za významný úspěch považuji, že se mi podařilo sjednat dohodu mezi Fakultou strojní a Fakultou elektrotechniky a informatiky o využívání prostor v areálu Pod Palackého vrchem. Objekty B3 a A3 budou v tomto roce stavebně upraveny tak, aby se do nich mohla přestěhovat část ústavů FEI, která t.č. užívá nevyhovující prostory v budově na Údolní 19. Počátkem minulého roku byly též přestěhovány ústavy FAST z budovy na ulici Gorkého 7 do nově rekonstruované budovy D v areálu Veveří.

Jaké jsou tedy v oblasti stavební činnosti hlavní cíle VUT?

Hlavní prioritou, kterou si vedení VUT vytýčilo, je zajistit fakultám a ústavům stabilní umístění. Dále rekonstruovat stávající prostory, aby účelně splňovaly podmínky pro výuku. Loni tak byl například otevřen nový ateliér kreslení a modelování v budově B na Poříčí 5 a v letošním roce se připravuje rekonstrukce budovy B v areálu Veveří. V pořadí třetí prioritou by byla vnější úprava budov a jejich okolí. Vim, že je to také důležité, avšak ty předcházející priority jsou přednější.

Narážíte při dislokaci na nějaké problémy?

Ano, problémy jsou všudypřítomné. V současné době probíhají dosti složitá jednání o uvolnění objektu na ulici Antonínské, aby se mohla zahájit jeho připravovaná rekonstrukce. Problémy stále ještě má Fakulta podnikatelská, která je umístěna v areálu Fakulty strojní. Nemá svůj samostatný objekt a je rozptýlena v různých podlažích zmíněného areálu. Někdy se však setkávám až s kuriózní snahou ústavů za každou cenu zůstat ve stávajících, i když nevyhovujících prostorech – lidé jsou prostě za dlouhou dobu zvyklí na své prostředí a nechce se jim stěhovat. Jiné ústavy si zase kladou nadměrné prostorové požadavky, které by však mohly být realizovány pouze na úkor sousedních ústavů. Mnohdy je třeba dlouho a diplomaticky jednat, aby bylo dosaženo optimálního řešení.

Podaří se do budoucna vyřešit prostorovou roztržičnost Fakulty elektrotechniky a informatiky?

V kratším časovém horizontu, zhruba do roku 2010, asi ne. Zatím je umístěna na

Foto: Anna Pecková

třech místech. V areálu na Údolní (Brno-střed) a dále v areálu Brno-sever, který zahrnuje jak budovy na Božetěchově, tak budovy Pod Palackého vrchem. Vzhledem k tomu, že tato fakulta jako jediná zůstává rozptýlená ve více lokalitách, bylo by v delším časovém horizontu, to znamená po roce 2015, výhodné celou tuto fakultu soustředit do areálu Pod Palackého vrchem. Znamenalo by to možná i opustit budovu na Božetěchově ulici.

Vratme se však do žhavé současnosti. Jak bude letos probíhat dislokace?

Po dokončení 2. stavby na Purkyňově 118 dojde od 20. února ke stěhování laboratoří a děkanátu Fakulty chemické do těchto prostor. Slavnostní otevření budovy proběhne 4. dubna. Postupně do konce června budou přestěhovány zbývající laboratoře fakulty. Po dokončení úprav v budově A3 a B3 v areálu PPV tam budou umístěny některé ústavy FEI z Údolní 19 a Antonínské. Jiné ústavy FEI se přestěhují z Antonínské do areálu Údolní. Předpokládám též, že některé ústavy FAST se z areálu Údolní budou postupně stěhovat do budovy Keramoprojektu v areálu Veveří.

V jaké fázi se nyní nachází projekt rekonstrukce budovy na Antonínské?

V těchto dnech probíhá výběrové řízení pro zpracovatele projektu. Další průběh bude záviset na výši finančních zdrojů. Vše je stále v jednání. Výstavba má své varianty a bude probíhat v horizontu zhruba dvou až tří let.

Které ústavy se nacházejí v nevyhovujících prostorách?

Jsou to ústavy, které byly během stěhování fakult umístěny do provizorních prostor, např. na Údolní 19 nebo na Kraví horu, a dále ústavy, které sice byly umístěny do „historických budov“, avšak na těchto budovách nebyla po řadu let prováděna údržba. To jsou například budovy na ulici Veveří a Žižkově, ve kterých pobývala po 40 let armáda. Ale ve špatném stavu jsou i některé budovy v areálu Údolní a na Poříčí. Je plánována postupná rekonstrukce těchto budov.

Jak se VUT daří udržovat historické a památné budovy?

VUT má v porovnání s ostatními školami nepříznivou pozici v tom, že vlastní spoustu starých budov, do nichž je potřeba investovat mnoho peněz, které by mohly být použity na vnitřní zdokonalení provozního zařízení, jako je tomu u jiných škol, které už mají uspokojeny své dislokační potřeby. Budovy na Veveří, Žižkově, Božetechově, ale i na Poříčí vyžadují vložit značné finanční prostředky do oprav. Jakmile se podaří tyto objekty celkově zrekonstruovat, budeme mít na několik dalších desetiletí pokoj a budeme se věnovat už jen drobné údržbě budov.

Má VUT na tyto celkové rekonstrukce dostatek finančních prostředků?

Máme dlouhodobý plán rekonstrukcí těchto budov, který se snažíme dodržovat. Jejich aktuální realizace však závisí na státním příspěvku, jehož výši nepříznivě ovlivňují různé ekonomické balíčky, které se mohou v průběhu roku vynořit.

Jaký je další osud hradu Veveří? Jak se daří získávat sponzory pro rekonstrukci hradu?

Kolem hradu Veveří bylo několik jednání. Jsme upozorňováni, že hrad chátrá. Kolem břitové věže byla např. stržena krytina. Jednali jsem s nájemcem – akciovou společností Veveří – a ta zajistila opravu střechy, nicméně žádná významnější opravy doposud neuskutečnila. Investice, které by tento hrad mohly zachránit, se pohybují řádově v miliardách korun, což přesahuje jak možnosti VUT, tak i nájemce, který marně hledá sponzory, popř. další možnosti využití tohoto objektu. V podstatě bychom byli rádi, kdyby někdo projevil zájem o převod této národní památky, ale pro všechny dosavadní zájemce byl tento hrad příliš velkým „soustem“. Stávající nájemce měl s hradem velké plány, avšak ty se zatím neuskutečnily. Magistrát města Brna ovšem přislíbil v případě potřeby alespoň částečnou pomoc. Byl jsem se během sezóny osobně inkognito podívat na náš hrad a byl jsem svědkem, jak průvodci ukazují návštěvníkům prázdné prostory hradu. Proto jsem navrhl na kolegiu rektora, aby naše umělecké fakulty instalovaly v těchto prostorách díla a výtvary svých studentů. Nájemce s tím vyslovil souhlas, a tak od nové sezóny snad bude možno prohlídku hradu zpestřit.

Nikerak prostorná, leč slavnostní aula v budově na Antonínské ul.

Foto: Leonard Hobst

Hrad Veveří

Foto: Letecký ústav FS

V poslední době řešil Akademický senát otázku pozemku pronajatého firmě ÖMV, na němž má být vybudována benzinová pumpa. Dostal jste úkol předložit senátorům soupis pozemků. Budete nějak vyhodnocovat využívání všech pozemků VUT?

Pracovní skupina, která na úkolu pracuje, roztrídila pozemky VUT do 5 skupin. První skupinu tvoří pozemky, o něž má škola eminentní zájem a které v žádném případě nemůže opustit. Jsou to pozemky, které leží v základních areálech VUT. Do druhé skupiny patří pozemky mimo tyto areály, nicméně využitelné uspořádáním i svou polohou. VUT vlastní řadu pozemků i mimo Brno, například ve Veverské Bítýšce a Kníničkách. Další skupinou jsou pozemky, nevyužitelné pro nevhodnou polohu a uspořádání (k těmto pozemkům patří i pozemky pronajaté firmě ÖMV). Vlastníme také pozemky zastavěné objekty, k nimž nemáme právo užívání. Tyto pozemky nemají pro VUT význam. A protože skutečnost, že objekt je postaven na cizím pozemku, snižuje jejich hodnotu, bude správně uvažovat o prodeji nebo výměně těchto pozemků, popř. i pozemků přilehlých, aby pro VUT nevznikala zbytečná břemena. Poslední skupinu tvoří pozemky, které by se VUT mělo snažit získat, aby dokompletovalo pozemky v hlavních areálech. Například budova rektorátu se nachází na pozemku magistrátu. Pokusíme se získat tyto pozemky nikoliv koupí, ale výměnou.

K jakým účelům hodlá VUT v blízké době využívat objekt na Mendlově náměstí 18?

Tento na pohled pěkný obytný dům z třicátých let má 15 malometrážních bytů a v přízemí prodejny. Byly v něm umístěny ústavy Fakulty stavební. Dnes je objekt kromě prodejen prázdný. Není možné jej využívat bez rekonstrukce, zejména vnitřní elektroinstalace, zdravotnické, bez úpravy oken apod.

Nedávno byl ukončen stavební průzkum, který měl posoudit, jak objekt vyhovuje po statické stránce. V jeho okolí, směrem k tramvajovým nástupištím na Mendlově náměstí, jsou na fasádách domů patrné trhliny způsobené poklesem základů, protože tyto domy, stejně jako dům patřící VUT, jsou založeny na nepříznivém podloží v údolní nivě řeky Svratky, které je navíc protkáno kolektory a jinými podzemními stavbami. Trhliny na fasádě našeho domu jsou pouze povrchové, dům zřejmě poruchami podloží není ohrožen. Na jednom z kolegií rektora jsem přednesl návrh, že by tyto byty mohly být využity pro pracovníky VUT, případně pro hostující profesory, ale bylo by třeba, aby se na to fakulty společně složily, to znamená pro rekonstrukci nepoužít centrální zdroje, nýbrž zdroje fakult, které budou mít o tyto byty zájem, a to v míře úměrné jejich potřebám.

I když dům vypadá pěkně, při bližší prohlídce jsem zjistil, že byl v tehdejší době stavěn relativně velmi úsporně. Jeho nevýhodou je absence výtahu. Generální rekonstrukce včetně výtahu by se pohybovala řádově v milionech korun. Rychlost jejího provedení závisí znovu na finančních zdrojích.

Obytný dům na Mendlově náměstí 18

Diskutabilní byla i otázka využití posluchárny Q v areálu Pod Palackého vrchem. K čemu se nakonec dospělo?

Kolem této posluchárny se v minulém roce uskutečnilo několik jednání, jednak na úrovni proděkanů a tajemníků a pak i děkanů. Závěry z těchto jednání se diametrálně lišily. Proděkáni a tajemníci by chtěli z posluchárny Q vybudovat reprezentativní kongresové centrum, které by sloužilo pro promoce, pouze výjimečně pro výuku, naopak děkáni chtěli posluchárnu s kapacitou pro 400 posluchačů využívat pro výuku, a to z důvodu zvyšování hospodárnosti výuky, i když zatím se ještě pro tolik posluchačů nepřednáší. Jejich závěrečný návrh je využívat tento sál z 85 % pro výuku, z 10 % pro promoce a zbytek, tj. 5 %, pro kongresy a konference. Bude třeba vypracovat podrobnou ekonomickou studii. Kongresových center je v Brně už dostatek, a proto využívat tento prostor jenom pro kongresy by bylo málo efektivní. Univerzální studii využití posluchárny zpracovává ve více variantách Ing. arch. Václav Zemánek.

Každopádně však ji nemůžeme ponechat ve stavu, v jakém doposud je. Byl jsem se podívat v horních prostorách nad aulou, které vypadají dost bezúčelně. Nedají se vyměňovat žárovky, protože tam chybí obslužné můstky, v létě je v tomto prostoru obrovské horko, hromadí se tam teplý vzduch, který se odtud čerpá dolů do sálu.

A jaké vyhlídky mají v areálu Pod Palackého vrchem sportoviště? Bude nově připravovaný generel řešit i tutu otázku?

Ano, uvažuje se s rozšířením sportovního areálu. Musíme ale vyřešit majetkové spory s magistrátem, který nechce vlastněné pozemky bezplatně převést na naši školu, jak se v původní smlouvě z roku 1985 předpokládalo. Na cizích pozemcích stavět nemůžeme.

Sportovní areál Pod Palackého vrchem

Chcete říci něco závěrem ?

Ano. Domnívám se, že jsem jediný z prorektorů, který systematicky pracuje na svém sebezničení. Myslím, že pro VUT bude ideální stav, až všechny dislokační problémy fakult budou vyřešeny a stavební činnost bude zahrnovat jen běžnou údržbu nových a zrekonstruovaných budov. Pak může být funkce prorektora pro dislokace a stavební činnost klidně zrušena.

Myslíte si, že se toho dožijete?

Pokud se dožiji velmi vysokého věku, tak ano.

Pane prorektore, děkuji vám za rozhovor.

Yvonne Konečná
Foto: Leonard Hobst

Doc. Ing. Leonard Hobst, CSc.

se narodil 19. září 1949 v Brně. V roce 1973 absolvoval Fakultu stavební VUT v Brně. Po vojenské službě nastoupil na Ústředním středisku radiační defektoskopie VUT v Brně jako interní aspirant. V roce 1978 obhájil disertační práci a začal pracovat u Hutních montáží Ostrava jako defektoskopický pracovník. V roce 1979 byl vyslán prostřednictvím Polytechny na téměř roční pobyt do NSR k firmě Gottfeld jako ultrazvukový technik. V roce 1980 znovu nastoupil na ÚSRD VUT v Brně na místo odborného asistenta. V roce 1989 byl pak jmenován docentem pro obor „stavební hmoty“.

Foto: Anna Pecková

V letech 1981–1983 absolvoval na ÚSI VUT v Brně postgraduální studium s názvem „Technické znaleství v oboru stavebnictví“ a v roce 1984 byl jmenován znalcem v oboru „stavebnictví“ a „oceňování nemovitostí“. V roce 1992 se stal autorizovaným inženýrem pro obor „zkoušení a diagnostika staveb“. Od roku 1991 stojí v čele Ústavu radiační defektoskopie Fakulty stavební.

Oblastí jeho vědecké činnosti je využití ionizujícího záření v různých oblastech stavebnictví (radiometrie a radiografie) a technické prostředky ochrany proti účinkům ionizujícího záření. Prakticky všechny stínící konstrukce onkologických a technických lineárních urychlovačů, vystavěných v posledních letech, byly vypočteny a po stavební stránce kontrolovány Ústavem radiační defektoskopie. Od roku 1992 zavedl do výuky problematiku přirozené radioaktivity a ochrany proti radonu.

Výsledky svých prací sděluje technické veřejnosti zejména v rámci odborných konferencí. Publikoval ve sbornících 42 příspěvků, z toho 14 v zahraničí. Je autorem 15 článků v celostátních odborných časopisech. Je také odpovědným řešitelem celkem 44 a spoluřešitelem 96 úkolů, expertíz a posudků. Od roku 1994 je šéfredaktorem časopisu „Sanace betonových konstrukcí“.

1. února 1997 byl jmenován prorektorem pro dislokaci a stavební činnost VUT.

VUT po roce 2000 – prognózy optimistické i skeptické

Jak jsme informovali v článku o jednání kolegia rektora, vedení naší školy se již začíná zabývat koncepcí výstavby VUT v horizontu dalších 15 až 40 let. Koncepci v současné době připravuje prorektor doc. ing. Leonard Hobst, CSc. a vychází při ní z reálných možností dalšího vývoje vysokého školství. Opírá se přitom o pozitivní i negativní faktory tohoto vývoje:

Pozitivní faktory:

1. Snahou národa bude zvyšování vzdělanosti na úroveň srovnatelnou s vyspělými evropskými zeměmi.
2. Bude se zvětšovat zájem mladých lidí o technické obory, čím více si to bude vyžadovat trh práce. Úroveň techniky je podmínkou rozvoje společnosti, přičemž dnešní školy chrlí v míře, neodpovídající potřebám trhu, absolventy humanistických oborů, kteří budou mít stále větší potíže s uplatněním v praxi.

Negativní faktory:

1. Demografický vývoj české populace je velmi nepříznivý. Navíc současné ekonomické poměry situaci ještě zhorší a v blízké budoucnosti nelze očekávat nějaký výrazný zlepšení.
2. Předpokládaný vznik nových, konkurenčních vysokých škol může VUT odčerpávat eventuální zájemce o studium.

Na základě této analýzy doc. Hobst předpokládá 3 varianty vývoje VUT v oblasti výstavby:

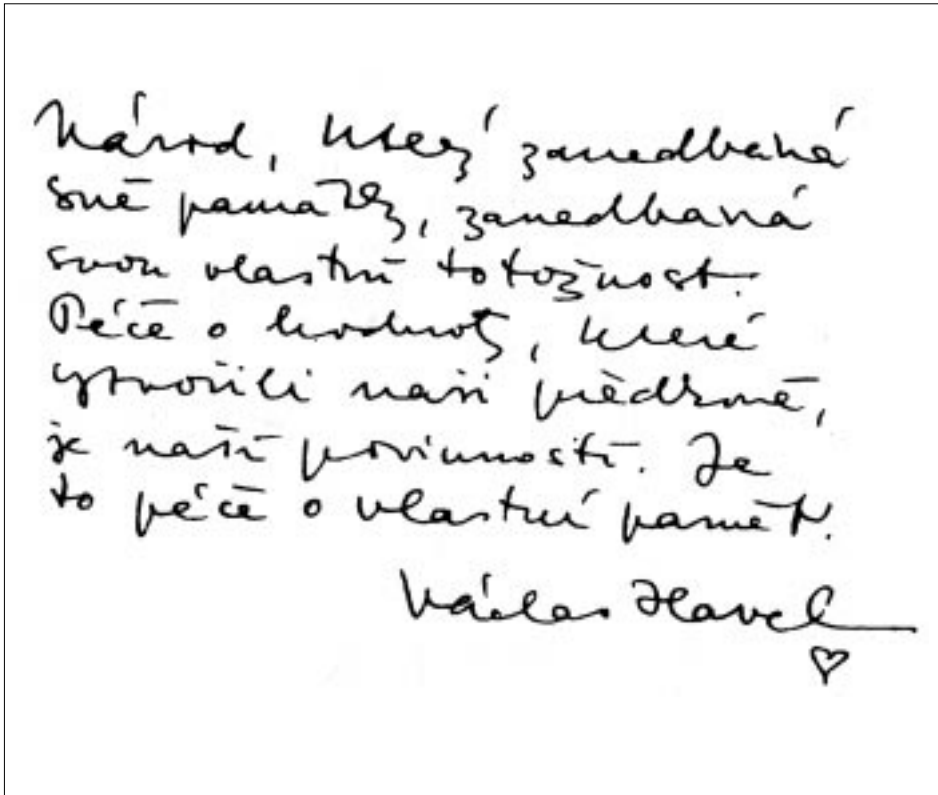
1. Varianta růstu odhaduje 10 % nárůst ploch, i v případě, že růst studentů bude nakonec vyšší, což je možné pak vykompenzovat.
2. Varianta regrese počítá s 10 % úbytkem ploch.
3. Varianta stagnace představuje současný stav počtu studentů, čítající 13 tisíc.

Z 3 dosavadních areálů VUT (Sever, Střed a Jih) má přitom možnost extenzivně růst jen areál Pod Palackého vrchem. Na tento růst bude zpracován generel, který bude na základě výběrového řízení zadán renomované firmě. VUT bude usilovat o přiblížení se kampusovému uspořádání, jako je tomu u vysokých škol v zahraničí, které jsou soustředěny na jedné ploše, zastavěné jednotlivými ústavu a pracovišti s obslužným zařízením ve středu areálu. Avšak s tímto pro univerzitu ideálním uspořádáním se VUT a všichni jeho absolventi budou těžko smířovat, protože považují za nepředstavitelné vzdát se svých historických budov na Veveří a Žižkově.

(yk-)

Kroky k záchraně industriální architektury a technických památek

Rok 1985... Časomíra odměřuje poslední vteřiny budovy těšnovského nádraží. Výbuch a mračna prachu jsou závěrečnou tečkou příběhu jedné historické stavby, který už nemá pokračování.

12 let poté můžeme litovat promarněných šancí, ale lítost už zničené a se zemí srovnané budovy zpátky na jejich místa nevrátí.

12 let poté můžeme také sledovat, jak se podařilo zachránit některé opuštěné výrobní objekty a nově jich využít ve změněných dobových podmínkách.

12 let poté je název výstavy, která mapuje toto unikátní, historicky, výtvarně či urbanisticky cenné industriální dědictví a kterou mohli návštěvníci zhlédnout ve dnech 3. až 25. února 1998 na půdě VUT. O její pořádání a instalaci v aule Rektorátu VUT se ve spolupráci s dalšími organizátory putovní výstavy zasloužila prorektorka prof. ing. arch. Helena Zemánková, CSc.

Návštěvníkům se tak nabízí dvojitý pohled. Jednak smutný, že některé historické stavby patří již nenávratně minulosti a že nad mnoha dalšími visí zatím nejisté otazníky dalšího osudu – zda dostanou šanci k přežití, či dál budou postupně chátrat, až nakonec nad nimi bude vynesen nemilosrdný ortel – „určeno k demolici“. Přesto však výstava na mě udělala spíše ten dojem, že společným úsilím architektů a památkářů, představitelů obcí a měst i širší veřejnosti nakonec bude zachovat paměť místa a dědictví našich předků, industriální stavby z něj nevyjímaje. Snad některým se zdá, že postavit něco na zelené louce je

efektivnější, konkrétní ukázky na výstavě však demonstrují osobitý půvab a ráz industriálních staveb, které zaujmou vyváženou kompozicí, výjimečným řemeslným zpracováním, dokonalostí detailů, prolnutím prvků ryze technických s výtvarnými. Oči se radují při pohledu na ukázky zdařilých rekonstrukcí, které proměnily výrobní objekt – ať už je to textilní či jiná továrna, pivovar, mlýn nebo elektrárna – v prostor, který slouží novým účelům – jako muzeum (Ruprechtovský unikátní větrný mlýn, elektrárna v Písku), kulturní centrum (Egon Schiele v Českém Krumlově), galerie (Hůlka v Liberci), provozní a administrativní budova (bývalá městská elektrárna v Brně), obchodní centrum (Vinohradská tržnice z roku 1902) nebo ško-

la (rekonverze budovy Meopty). Výstava však rovněž upozorňuje na památky industriální éry, které na svou obnovu teprve čekají – zvlášť naléhavá situace je na Ostravsku, kde konverze průmyslových staveb musí nutně probíhat souběžně s řešením sociálních problémů souvisejících s uzavíráním dolů a průmyslových provozů. 90. i další léta jsou tak výzvou nejen pro architektu, ale i investory, jež mohou inspirovat k podnikatelským záměrům též smělé vize studentů. Některé z nich výstava rovněž prezentuje a nás může zajímat, že mezi nimi našly své místo i práce studentů z Fakulty architektury VUT, vzniklé pod vedením prof. ing. arch. Zemánkové, jíž téma "rekonverzí" je bytostně blízké: cukrovar ve Vyškově a Slavkově na Moravě, tolik diskutovaná brněnská Vaňkovka, anebo Teplárna, kterou by studenti přeměnili v multimediální centrum k pořádání nejrůznějších kulturních akcí a kde lze i nefunkční chladicí věž využít ke světelným efektům, např. při oslavách nového milénia.

Výstava, jejímiž pořadateli jsou Sekce ochrany průmyslového dědictví NTM, Národní technické muzeum, Státní ústav památkové péče a Technický magazín T97, měla svou premiéru v říjnu loňského roku v Praze a odtud putovala do dalších regionů – byla instalována v Liberci, Příbrami a nyní v Brně. V prostorách naší rektorátní auly byla rozvržena takovým způsobem, aby především upozornila na problematiku brněnského i celého jihomoravského regionu. Svou další reprízu bude mít v Ostravě.

(-yk-)

Vernisáž navštívil také prof. Ing. Emanuel Ondráček, CSc. (druhý zleva)

Zástupci nadace Vaňkovka

Knižní přírůstky v Ústřední knihovně VUT

BRÁZA, Jiří

Internet. CZ. Jak hledat a najít

Praha: Grada, 1997

DANĚČEK, Jiří

Dejte inteligenci svým www stránkám (JavaScript – manuál)

Praha: Profess, 1997

FONTANA, David

Psychologie ve školní praxi. Příručka pro učitele

Praha: Portál, 1997

FRANCU, Marie

Hrajeme si s okny. Učebnice Windows a Office 95

Brno: CCB, 1997

HAD, Miloslav – URBAN, Luděk

Evropská společenství. První pilíř Evropská unie

Praha: Phare, 1997

HEIDBRINK, Horst

Psychologie morálního vývoje

Praha: Portál, 1997

KLABAL, Radomír

Slova okolo počítačů

Praha: Ekonom Přes, 1997

LACINA, Lubor

Architekt Lubor Lacina. Výběr z díla

Brno: Bpress

LAMMING, Richard – BESSANT, John

Macmillanův slovník podnikání a managementu

Praha: Management Press, 1995

MARTÍNEK, Zdeněk

Počítačová typografie srozumitelně s Wordem

České Budějovice: Kopp, 1995

NOVOTNÝ, Jaroslav

Front Page 97. Tvorba stránek a publikace

Praha: Gcomp, 1997

OSIF, Michal

Česká Windows 95. Podrobný průvodce zkušeného uživatele

Praha: Grada, 1996

POŘÍZKA, Jiří

Řád maltézských rytířů. Z Palestiny na Via Condotti

Praha: Knižní klub, 1997

PULZ, Jiří – ČICHOVSKÝ, Ludvík – KRUTÍLEK, Jaroslav – TOŠOVSKÁ, Jarmila

Výkladový slovník leasingu

Praha: Grada, 1995

Slovník výpočetní techniky. Výklad pojmů pro vědu, školství a obchod

Praha: Plus, 1993

ŠTITINOVÁ, Markéta – RENDA, Miroslav

Power Point 97 snadno a rychle

Praha: Grada Publishing, 1997

ŠRONĚK, Ivan

Etiketa a etika v podnikání

Praha: Management Press, 1995

Velký atlas měst České republiky. 72 map všech okresních měst

Brno: P. F. Art, 1997

Všeobecná encyklopedie ve čtyřech svazcích. Díl 3. m / r

Praha: Nakladatelský dům OP, 1997

Mgr. Nataša JURSOVÁ

Kontaktní adresa:

Ústřední knihovna VUT, Údolní 19, 662 98 Brno, tel. 4214 1304, fax 4214 1305,
e-mail@jursova.lib.vutbr.cz

Seznam nově vydaných skript Nakladatelství VUTIA

DOSTÁL, Jiří – JANÁČEK, Zdeněk

Fyzika

FT Zlín, 269 s.

GRMELA, Lubomír a kol.

Praktikum z fyziky. Obor informatika a výpočetní technika

FEI, 111 s.

KHEILOVÁ, Milena

Termodynamika

FEI, 120 s.

MURINA, Milan

Teorie obvodů

FEI, 129 s.

PAVELEK, Milan – ŠTĚTINA, Josef

Experimentální metody v technice prostředí

FS, 212 s.

SEDLÁČKOVÁ, Marie – KRATOCHVÍLOVÁ, Jarmila

Pozemní stavitelství – kreslení stavebních konstrukcí a výkresů pozemních staveb

FA, 198 s.

SOBEK, Evžen a kol.

Základy konstruování (2.vyd.)

FS, 196 s.

ŠÁLEK, Jan

Vodní hospodářství krajiny

FAST, 155 s.

ŠEBESTA, Vladimír

Systémy, procesy a signály I.

FEI, 88 s.

ŠÍMEK, Lubomír – HRNČÍŘÍK, Josef

Fyzikální chemie I

FT Zlín, 182 s.

VALSA, Juraj – SEDLÁČEK, Jiří

Teoretická elektrotechnika I

FEI, 136 s.

ZDRAŽIL, Vladimír

Kmity (2.vyd.)

FEI, 120 s.

ZMEŠKAL, Oldřich – NOVOTNÝ, Radek

Fyzika

FCH, 93 s.

Doporučujeme:

POKORNÝ, Jiří:

Paměť. Učení. Tvořivost. Jak lépe využít svých schopností

ŘEZNÍČEK, Zdeněk:

O hradu Veveri

Napsali o VUT

Vystřiženo z tisku

Studenti VUT Brno vypracovali pro jihlavskou radnici studii ekologické obce, umístěné v lokalitě Hosov.

13.1. JIHLAVSKÉ LISTY

Studenti Fakulty architektury VUT v Brně v rámci urbanistického plánu vypracovali pro radnici v Čejčce na Hodonínsku v rámci diplomové práce zajímavý projekt na výstavbu řady bytů a penzionů.

24. 1. ROVNOST Brno

V polovině ledna byla v Praze založena Česká asociace MBA škol. Zakládajícími členy se stalo České vysoké učení technické Praha, Vysoká škola ekonomická Praha a Vysoké učení technické Brno, reprezentované Brno Business School. Vznik asociace reaguje na zvýšenou poptávku po manažerech nového typu.

26. 1. HOSPODÁŘSKÉ NOVINY

Nejméně lidí ve srovnání s počtem přihlášek přijala loni do prvního ročníku Fakulta výtvarného umění VUT Brno, kam byl přijat předkladatel zhruba každé sedmnácté přihlášky. Na fakultu se hlásilo 479 lidí, přijato bylo jen 28.

27.1. MLADÁ FRONTA

Do projektu Březen – měsíc Internetu se zapojily firmy Datac a Fincom. Seminář na toto téma připravilo brněnské VUT a sdružení DirectNet. Byl určen podnikatelům, jimž naznačí možnosti komerčního využití tohoto média. Seznam podobných zpráv najdeme na Internetu na <http://WWW.profit.cz>.

26. 2. ČESKOMORAVSKÝ PROFIT

Pomožme nemocným

Odměnou pro všechny, kteří již pomohli, nebo v budoucnu pomohou, budiž krásný a hluboký, slovy těžko popsatelný pocit přicházející s každým uzdraveným nemocným, s každým, kdo z temna beznaděje mohl být vrácen do plnohodnotného života.

Transplantace kostní dřeně je moderní léčebnou metodou na jinak nevyléčitelné nemoci krve. Je ale náročná a drahá. Díky ní se podařilo i u nás vrátit do života již stovky spoluobčanů. Ne každému se však zatím této šance dostane. Mnohdy proto, že není včas nalezen člověk, který by mohl být vhodným dárce kostní dřeně. Pomoci může každý z nás.

Nadace pro transplantace kostní dřeně byla založena v roce 1992 k podpoře programu rozšíření dostupnosti transplantací kostní dřeně pro největší počet potřebných nemocných v naší zemi. Nadace buduje a rozšiřuje registr dobrovolných dárce, sbírá prostředky k financování náročných laboratorních testů dobrovolných dárce, vybavuje potřebnou technikou centra dárce v celé republice a přispívá na vybavení transplantačních center.

I vy se můžete stát součástí tohoto celonárodního humanitárního programu. Přihlásíte se? Přispějete? Chcete pomoci?

Nadace pro transplantace kostní dřeně, alej Svobody 80,

304 60 Plzeň, tel./fax:019/521753

konto: Československá obchodní banka, pobočka Plzeň – město

04343043/0300

Brněnské centrum dárce kostní dřeně:

RNDr. Alena Bartoníčková, tel. 05/43212448, fax: 05/336926,

Transfúzní oddělení, Tomešova 12, 639 01 Brno.

(red)

Prof. Ing. Dr. mont. František Píšek, DrSc. et Dr.h.c.

Z cyklu „Rektoři VUT“

Na studijní rok 1929–1930 zvolil profesorský sbor do čela brněnské české techniky profesora Františka Píška, předního odborníka v oboru hutnictví a slévárství.

František Píšek se narodil dne 24. 4. 1886 v Praze – Karlíně. Po maturitě na I. české státní reálce v Praze studoval strojní inženýrství na pražské technice. Po ukončení vysokoškolského studia v lednu 1910 přijal František Píšek místo asistenta při stolici horního a hutního strojnictví na Vysoké škole báňské v Příbrami, kde setrval do října 1911. Během příbramského pobytu absolvoval jako mimořádný posluchač hutnický odbor této vysoké školy.

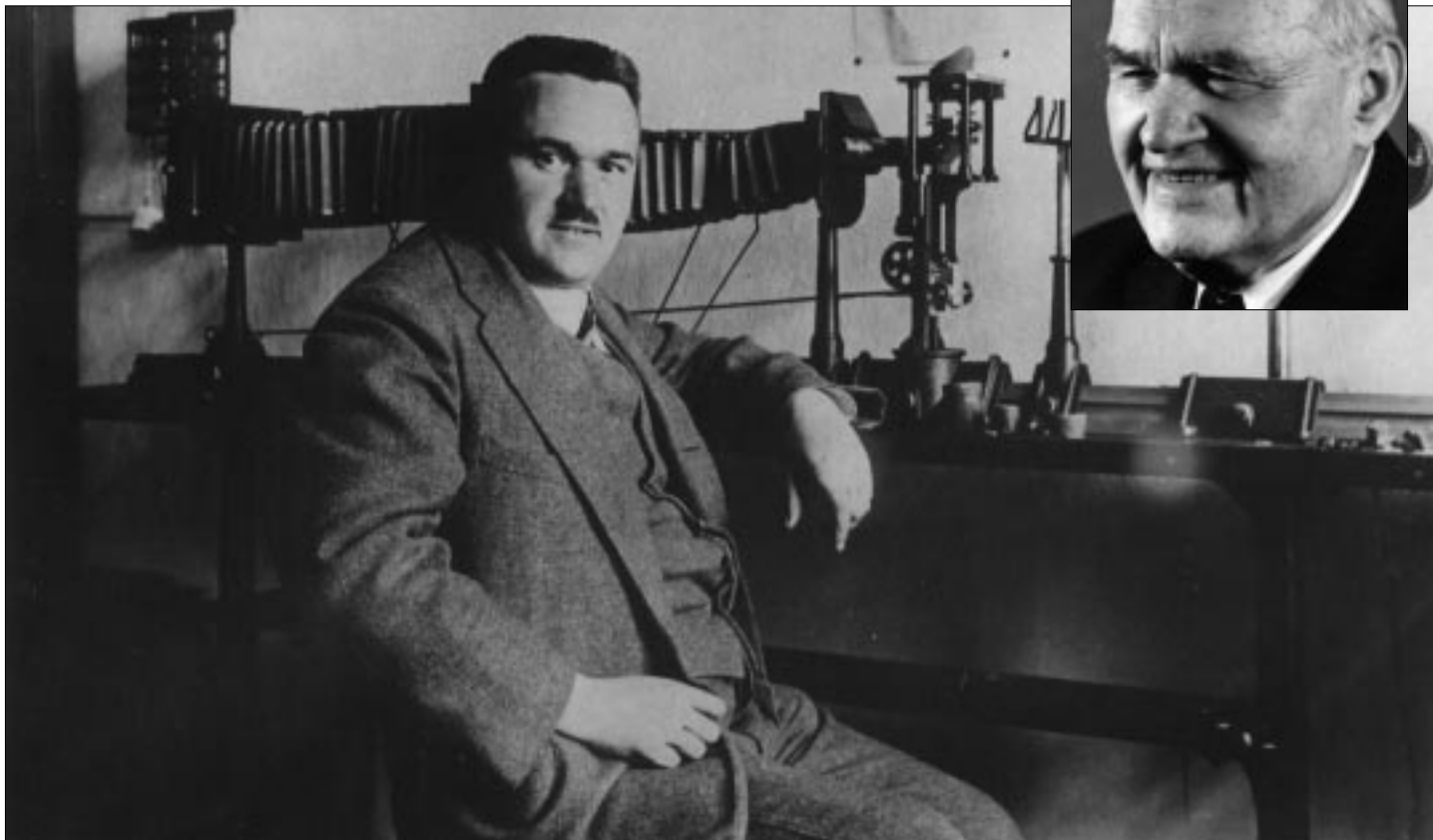
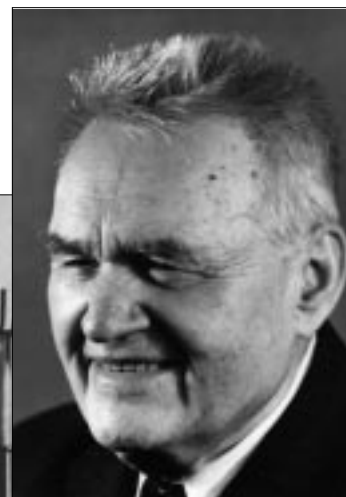
Dekretem prezidenta republiky ze dne 11. 1. 1921 byl František Píšek jmenován mimořádným profesorem nově zřízené stolice mechanické technologie II. České vysoké školy technické v Brně. O tři roky později byl jmenován řádným profesorem.

Profesor Píšek založil na brněnské české technice Výzkumný a zkušební ústav pro slévárství a úzce spolupracoval s průmyslem jako poradce v oblasti železářství a slévárství. Z podnětu Františka Píška byl v roce 1923 založen Čs. odborný spolek slévárský, jehož předsedou byl nepřetržitě až do roku 1949.

Profesor Píšek je autorem četných projektů nových a rekonstrukcí starých sléváren u nás i v zahraničí,

a Organizace sléváren se zvláštním zřetelem na čs. slévárský průmysl.

V letech 1934 a 1950 byl profesor Píšek zvolen předsedou mezinárodního výboru slévárských spolků, v roce 1950 navíc také předsedou mezinárodní komise pro zkoušení litiny. Byl rovněž členem komise pro zřízení Československé akademie věd. V roce

V letech 1911–1913 pracoval jako konstruktér v oddělení horních a hutních strojů ve strojárně Škodových závodů v Plzni. Další čtyři roky byl zaměstnán v Pražské železářské společnosti ve Dvoře Králové jako provozní inženýr ve slévárně. V roce 1917 se stal správcem sléváren šedé litiny a žlutých kovů ve Škodových závodech Plzeň. Koncem roku 1919 byl přeložen jako šéf slévárny šedé litiny a žlutých kovů do Spojených strojů v Hradci Králové, když tyto závody přešly do rukou Škodovky.

V roce 1920 předložil František Píšek na Vysoké škole báňské v Příbrami dizertační práci s názvem Slitiny jako konstruktivní materiál litých částí strojů. V lednu 1921 zde byl pak promován doktorem báňských věd (Dr. mont.).

např. slévárny šedé litiny v Čs. Zbrojovce v Brně, slévárny ocelové litiny v brněnské Královopolské strojárně, slévárny Železáren města Rokycan aj. Největším projektem pro zahraničí byl projekt slévárny litinových trub na 8 000 tun odlitků pro Turecko.

Za podpory Masarykovy akademie práce prováděl ústav pod vedením profesora Píška řadu výzkumů, z nichž je třeba zmínit především výzkum československých slévárských písků a zkoušky prováděné za účelem zjištění nevhodnějších metod pro mechanické zkoušení litiny.

Výsledky výzkumů publikoval profesor Píšek v odborných časopisech domácích i zahraničních. Kromě toho je rovněž autorem publikací většího rozsahu; jedná se např. o knihy Litina, její výroba a zkoušení

1955 založil v Brně Ústav fyzikální metalurgie ČSAV. Patřil k zakladatelům Archivu pro dějiny průmyslu, obchodu a technické práce, který byl přímým předchůdcem Technického muzea v Brně.

Profesor Píšek byl dvakrát děkanem odboru strojního a elektrotechnického inženýrství ČVŠT v Brně (v letech 1923–1924 a 1934–1935) a ve studijním roce 1956–1957 děkanem fakulty energetické.

Za zásluhy o rozvoj nauky o kovech, zejména slévárství, a za významný podíl na budování VUT v Brně udělila škola profesoru Píškovi dne 22. 4. 1966 čestný doktorát technických věd. Profesor František Píšek zemřel dne 10. 3. 1970 v Brně.

PhDr. Renata KREJČÍ
Archiv VUT

Kongres AESOP 2000 bude v Brně

Městu Brnu a Vysokému učení technickému se dostalo významné pocty. Stanou se pořadateli výročního kongresu AESOP v roce 2000, kterého se účastní evropští, američtí a asijské urbanisté. Bylo tak rozhodnuto na zasedání národních zástupců a výboru AESOP ve švýcarské Asconě a potvrzeno v holandském Nijmegen.

Zasedání AESOP v holandském Nijmegen

Asociace evropských škol urbanismu a územního plánování *AESOP – Association of European Schools of Planning* – vznikla v listopadu roku 1987 v Amsterdamu. Vzešla z diskusí zakládajících členů a jejich záměrů týkajících se evropské dimenze urbanismu a institucionální kooperace a integrace, které byly proklamovány v Amsterdamu. Původně asociace pouze západoevropských škol urbanismu přijímá v současné době za členy školy urbanismu a územního plánování z východní Evropy, ale i ze Spojených států amerických, Izraele, Malajsie atd. V současné době má 146 členů z 29 různých evropských zemí a 20 dalších členů v 8 zemích mimo Evropu. K nejdůležitějším úkolům této rychle se rozvíjející organizace, která přitahuje formou asociativního členství urbanisty i z jiných kontinentů, patří:

- 1. Artikulovat evropskou dimenzi v urbanistickém vzdělávání jako část procesu institucionální kooperace a integrace v Evropě s ohledem na perspektivu zvyšování profesionální mobility v rámci EU.
- 2. Podporovat a rozšiřovat vyšší urbanistické vzdělání v Evropě vzájemnou pomocí, včetně usnadnění dialogu, výměnných návštěv a rozšíření toku informací.
- 3. Napomáhat rozvoji vyššího urbanistického

vzdělání jeho šířením, podporou a zkvalitňováním. (Terciální, doktorandská studia)

- 4. Vytvořit progresivní přístup k urbanistickému vzdělávání na školách architektury a urbanismu za účasti odborníků s širokým záběrem v konkurenci zavedených škol a jiných akademických disciplín a odborností.

Od roku 1992 je AESOP organizován v Belgii jako nezisková organizace, v jejímž zakládacím listě jsou cíle formulovány takto:

- 1. Podporovat rozvoj výuky urbanismu a výzkum na tomto poli.
- 2. Vytvářet kooperaci a výměnu mezi školami urbanismu v Evropě, harmonizovat učební plány a zrovnoprávnit diplomy a akademické hodnosti.
- 3. Reprezentovat zájmy škol urbanismu vzhledem k národním a nadnárodním organizacím zvláště v Evropě.

Nejvýznamnější událostí v programu AESOP je každoroční kongres, kde je konfrontováno široké spektrum práce jednotlivých škol. Zahrnuje prezentaci vědeckovýzkumné a pedagogické práce i diskusí nad jednotlivými tématy vztahujícími se k urbanismu a územnímu plánování, sociologii města, sídelní geografii, regionální problematice, ekonomii města atd. Kongres zahrnuje většinou místní exkurze, obchodní jednání a setkání zájmových skupin. Koná se v členských zemích a jeho zaměření se mění podle aktuálních podmínek. Konal se již na univerzitě v Amsterdamu, Dortmundu, Reggio Calabria, Tours, Oxfordu, Stockholmu, Lodži, v Istanbulu, v Glasgowu

a v Torontu, kde se účastnili i američtí a kanadští urbanisté, a v roce 1997 v Nijmegen v Holandsku. V roce 1998 bude v portugalském univerzitním městě Aveiru, v roce 1999 v norském Bergenu. Jeho pořádání se ujme ta univerzita, která má v oblasti urbanismu dobrý zvuk.

Jako každý rok, návštěvníci kongresu se zajímají o místní urbanistickou problematiku a zpracovávali místní studie. Zajímavým experimentálním polem byl např. živelně rostoucí desetimilionový Istanbul, unikátní kulturní a historické prostředí s třístatisíčovým každoročním proudem rurálních přistěhovalců. Istanbul je zvláštní město, kde heterogenita, koexistence, rozvoj a změny města mohou být sledovány v unikátních urbánních podmínkách. Problematika Východu a Západu mohla být sledována v sídle, které spojuje dva kontinenty. Kongres škol urbanismu se konal v luxusním hotelu Marmara pod odbornou záštitou fakulty architektury Yildizské technické univerzity, umístěné ve čtvrti Besiktas. Kongres se stal místem obchodních setkání a shromážděním různých zájmových skupin v urbanismu. Tyto skupiny jsou v rámci organizace velmi autonomní a snaží se během kongresu představit svou práci a své ambice. Na jednání v Istanbulu pracovaly např. skupiny zaměřené na problematiku turistiky a územního plánování, skupiny ochránců životního prostředí či skupiny zkoumající sociální aspekty změn vyvolaných urbanistickým plánováním a jeho realizací. K těm nejdůležitějším patřily:

- Historie měst
- Urbanistická teorie
- Plánovací politika – způsob řízení urbánního a metropolitního rozvoje
- Územní plánování, životní prostředí a jejich vliv na turistiku
- Urbanistická tvorba
- Plánování infrastruktury
- Plánování v dynamickém kontextu:
- nová světová hierarchie a nově se objevující regiony
- měnění se role měst
- problémy růstu měst a chátrání některých částí a jejich degradace
- problémy památkové ochrany měst
- bydlení a rozvoj komunit
- Urbanistické plánování v podmínkách kulturní a etnické heterogenity a kompatibility
- Urbanistické vzdělávání: – zkušenosti, tendence, profesionální vize

Další kongres byl organizován Střediskem urbanismu na Strathclydské univerzitě v Glasgowu, které má značné zkušenosti s výukou na vysokoškolské a postgraduální úrovni, pořádá postgraduální kurzy urbánního rozvoje a ekonomiky a má prestižní doktorandský program v této vědní a umělecké disciplíně. Téma kongresu v Glasgowu ve Skotsku byla regenerace okrajových regionů. Ta se soustřeďuje jak na urbánní, tak na rurální oblasti, zkušenosti s urbanistickou tvorbou

a plánovací politiku v celé Evropě. Zvláštní důraz byl kladen na skotskou praxi, analýzu regionálního strategického plánování, místní reformu vlády, úspěchy v regeneraci určitých lokalit veřejného bydlení, roli průmyslu a místních podniků, potenciální přínosy památkové ochrany měst a jejich plánování, obnovu a ochranu venkova podle politiky Evropského společenství, nová sídla atd. Tato aktuální témata dodala kongresu skotskou příchuť, ale i delegáti z ostatních

Toronto

zemí ve svých vystoupeních nabídli zkušenosti a problémy ke vzájemnému porovnání, a vyvolali tak intelektuální, vysoce odbornou debatu o politických iniciativách a jejich zhodnocení.

XII. kongres AESOP se koná v červenci 1998 s tematikou vztahu profesionálů a veřejnosti.

Pořadatelem je univerzita v Aveiro, Portugalsko. Bude se diskutovat nad problematikou urbanismu jako profesionální aktivity za zvětšujícího se zájmu

spojeny s tématy „kompatibilita“, „heterogenita“, „změna“ a „nové regiony“. Vědecký program kongresu by měl zahrnovat lokální a regionální problematiku v územním plánování, nové koncepce, problémy endogenní a exogenní dynamiky, restrukturalizaci a urbanistické problémy rozvoje. Zasedání v sekcích budou věnována i výuce urbanismu. Vědecký program kongresu sestává ze dvou plenárních zasedání, četných paralelních jednání, výstavy projektů, map,

Toronto

Glasgow

veřejnosti, která se chce účastnit na rozhodování o svém životním prostředí. To se vztahuje k problematice profesionální odpovědnosti architektů a adekvátních urbanistických postupů a metod na jedné straně, na druhé straně k budoucnosti národních plánovacích systémů v kontextu zvětšujícího se významu lokálních, regionálních a nadnárodních aktivit. Jsou předběžně navrženy tyto odborné sekce:

- Budoucnost národních plánovacích systémů
- Současný systém plánování a role státu a společnosti
- Urbanistické vzdělávání, profesionální instituce a internacionalizace plánování
- Sociální legitimita plánování a její budoucnost
- Profesionální odpovědnost a efektivnost práce urbanistů
- Konsensus ve výstavbě a současná praxe

Kongres AESOP v roce 2000 bude věnován prezentaci urbanistických, regionálních a územněplánovacích projektů a diskusi nad jejich problematikou. Dále bude zaměřen na úlohu plánování v příštím tisíciletí a na měnící se roli subjektů, které do plánování vstupují. Ve světě transnacionálních dimenzí restrukturalizace budou cíle kongresu

plánů, diagramů, obrazů a fotografií, diskusních klubů a kulatých stolů a workshopů. Nové postupy a výzkum budou projednávány v těchto sekcích:

- 1. Environmentální politika a její vyhodnocování
- 2. Urbanistická teorie a metody
- 3. Strategické plánování
- 4. Reformy postupů a sociální spravedlnost
- 5. Regionální plánování
- 6. Rozmístování a návrh v urbanistické praxi
- 7. Urbanistické plánování a urbanistický výzkum
- 8. Venkov a rurální komunity

Kongres se zaměří na rozbor plánovací praxe Evropského společenství, národních postupů v této oblasti u evropských států a na regionální a místní zkušenosti. Bude doplněn doktorandským Workshopem, kterého se účastní postgraduální studenti urbanismu z celé Evropy a někteří američtí urbanisté. Navíc bude organizován seminář, kde se budou probírat do hloubky některá témata a modelové situace. Zde půjde především o hloubku probírané problematiky relevantní k urbanismu, proto seminární skupiny budou omezeny ve své velikosti.

Text a foto:

Doc. ing. arch. PhDr. Karel SCHMEIDLER, CSc.

*Kontakt na organizační výbor kongresu:
tel. CZ-5-42142285, 42142286, fax CZ-5-42142125*

Noví majitelé titulu MBA

Dne 9. února 1998 byl šestnácti absolventům studia Master of Business Administration ve Freskovém sále Staré brněnské radnice slavnostně udělen titul MBA, který je zejména v zahraničí považován za velmi prestižní.

Slavnostní projev na promoci pronesl také prorektor VUT prof. Ing. Jaroslav Kadrožka, CSc.

Slavnostní ukončení jejich náročného tříletého studia na Brno Business School Fakulty podnikatelské Vysokého učení technického v Brně, organizovaného ve spolupráci s Nottingham Trent University ve Velké Británii, proběhlo za účasti významných představitelů obou institucí v čele s prorektorem VUT prof. Jaroslavem Kadrožkou, děkanem FP doc. Karlem Raisem a děkanem Nottingham Business School Martinem Reynoldsem.

Významné ocenění za své dosažené studijní výsledky získal student 3. stupně MBA – RNDr. Vít Hladík, kterému byla na této slavnostní promoci předána Cena profesora Robina H. Warda. RNDr. Vít Hladík je tedy vedle Ing. Zbigniewa Macury, Dr., MBA, který tuto cenu převzal v roce 1996, v pořadí druhým studentem, jemuž Nottingham Business School zajistí čtrnáctidenní studijní pobyt.

Věříme, že všichni absolventi budou moci využít svých znalostí a většinu z nich otevře titul MBA cestu k jejich dalšímu profesionálnímu růstu. V současné době, kdy je patrný sílící tlak konkurence, je jisté toto manažersko-marketingové studium dobrým odrazovým můstkem k cestě na vrchol mezi nejúspěšnější z úspěšných.

Mgr. Andrea PŘEROVSKÁ
Foto: Přemysl JANÍČEK

BBS FP VUT v Brně jedním ze zakládajících členů Asociace MBA škol

Přes rok trvající vzájemná jednání mezi VŠE v Praze, zastoupenou Pražskou mezinárodní manažerskou školou, VUT v Brně, reprezentovaným Brno Business School na FP, a ČVUT v Praze, prostřednictvím Masarykova ústavu vyšších studií, vyvrcholila 21. ledna 1998 založením „České asociace MBA škol“.

Čeství držitelé titulu MBA

Trojlístek těchto zakládajících členů, kteří mají své výukové programy akreditovány zahraničními partnerskými školami z Velké Británie, tak reagoval na současnou situaci, kdy stále se zvyšující poptávka po kvalitních manažerech přivedla řadu institucí na myšlenku poskytovat toto manažersko - marketingové studium např. pomocí různých korespondenčních a krátkodobých kurzů či výcvikových programů.

Hlavním úkolem asociace je zajištění a udržení vysoké úrovně studia MBA v České republice. Po splnění podmínek akreditačního řádu Asociace, který bude k dispozici po závěrečné oponentuře v dubnu letošního roku, bude umožněno členství také dalším vzdělávacím zařízením.

O tom, zda tato asociace ovlivní budoucí zájemce při výběru instituce s tímto vzdělávacím programem, se budeme moci přesvědčit až v budoucnosti. Jedno je ale jisté. Na celoživotní cestu za vzděláním bychom se měli vydat s průvodcem, který garantuje určité záruky a kvalitu, nikoli s „levnou cestovní kancelář“.

Mgr. Andrea PŘEROVSKÁ

Ještě pár slov o MBA

- Předsedou České asociace MBA škol byl na první dvouleté období zvolen Milan Malý z Vysoké školy ekonomické v Praze.
- Studium MBA není v České republice, na rozdíl od některých jiných zemí, součástí vysokoškolského systému, a proto se na ně nevztahují státní dotace.
- Školné se pohybuje od 100 000 do 250 000 korun za celé studium.
- Podmínkou přijetí je ukončení alespoň bakalářského stupně jakékoli vysoké školy a nejméně dvouletá manažerská praxe.
- Denní studium trvá většinou jeden rok, studium bez přerušení zaměstnání dva až tři roky.
- Absolventi zpravidla zastávají významné manažerské funkce.

Seznam institucí nabízejících studium MBA

1. Pražská mezinárodní manažerská škola při VŠE Praha (PIBS)
2. Masarykův ústav vyšších studií při ČVUT Praha
3. Business School při VUT Brno
4. České manažerské centrum Čelákovice (anglicky)
5. US Business School Praha (anglicky)
6. Open University Praha (anglicky)
7. Newport University Czech and Slovak Ostrava
8. Manažerské centrum s. r. o. Ústí nad Labem
9. Francouzsko-český institut řízení (francouzská obdoba MBA)
10. ESMA Barcelona, manažerská fakulta Praha
11. Česká zemědělská univerzita v Praze

Quiet, please...

... známá věta z tenisového světa, kdy rozhodčí decentně upozorňuje diváky na nevhodnost hlučného prostředí. Ve skutečnosti se však jedná o velmi modrou pobídku ke klidu, jelikož hluk velmi narušuje soustředěnost hráčů a tím ovlivňuje výkony na obou stranách tenisového dvorce.

Hluk je slovo, se kterým se v dnešní době setkáváme čím dál více. A možno zcela kvalifikovaně říci, že právem. Hluk je totiž, obecně řečeno, vysoce škodlivým faktorem, na který se dosti často zapomíná. Škodí nejen výkonům sportovců při tenisových zápasech, ale také normálním nespportovcům v každodenním životě.

Hluk je neřest, kterou s sebou přináší moderní doba. Vyspělé země provádějí v posledních letech řadu opatření, jež vycházejí z doporučení výzkumníků, kteří upozorňují na možná nebezpečí vlivem působení hluku a nabádají k prevenci. Jedině prevence na základě výsledků badatelů může tuto neřest eliminovat a zabránit tak celé řadě negativních traumatických jevů, provázejících moderní civilizaci.

S výzvou k vyhlášení „Dne proti hluku“, a to 24. dubna 1996, se obrátila kanadská společnost Right to Quite (Právo na ticho) mimo jiné i na Českou republiku. Další důkaz o tom, že „akustický smog“ je skutečně aktuálním problémem dnešního světa.

Studie vypracovaná ve Spolkovém úřadu životního prostředí (Ústavu hygieny) naznačuje, že hluk na pracovišti patří po kouření k nejrizikovějším faktorům způsobujících infarkt srdečního myokardu. Hluk působí jako subjektivně vnímaný stresový činitel, který kromě zatěžování sluchových orgánů vyvolává stresové reakce v lidském organismu.

Ochrana životního a pracovního prostředí je často frekventované téma dnešní doby a stává se jedním z hlavních úkolů každé společnosti. Ale na hluk, který je jedním z podstatných faktorů významně ovlivňujících úroveň životního a pracovního prostředí, se často zapomíná.

Nebezpečí hluku z hlediska zdraví člověka spočívá v tom, že vyvolává nejen onemocnění sluchového orgánu, ale silně poškozuje nervový a vegetativní systém člověka. Léčba v této souvislosti znamená významné ekonomické ztráty.

Ochrana hluku je téma, které by si samo o sobě zasloužilo několik samostatných stránek. Jedná se totiž o velmi širokou problematiku ochrany proti hluku, jenž na nás působí ze všech stran. Např. hluk pronikající zvenčí (okna), ze sousedních místností, kročejový hluk (přenos podlahou – stropem), hluk přenášený konstrukcí domů, dopravní hluk na komunikacích (železnice, silnice), hluk letadel, hluk pracovní (vlivem technologických prvků na pracovištích – buchar, sekačka apod.), zábavní (diskotéky) apod. A pro každý z těchto hluků potřebujeme specifickou ochranu.

Závěrem možno konstatovat, že hluk bezesporu tvoří problémy v životě dnešní společnosti, a to nejen v České republice. Jedná se o nešvar vyskytující se ve všech vyspělých zemích, které se jej snaží odstranit. Důkazem toho je např. po dva roky trvající spolupráce mezi Fakultou technologickou ve Zlíně (VUT Brno) a Bradfordskou univerzitou (Anglie – Yorkshire). Spolupráce se týká problematiky tlumení hlukových polí, a to se speciálním zaměřením na komunikace všeho druhu. Současně s tím je kladen zvláštní důraz na zvuk pohlcující a zvuk nepropouštějící

materiály, kdy snahou zvláště české strany je využívat k těmto účelům recyklované polymerní materiály.

Obě pracoviště disponují špičkovým technickým zařízením a vynikajícím matematickým aparátem, k tomuto účelu vytvořeným. A tak není divu, že nejdříve podpořily každou stranu zvláště jejich země (u nás GAČR v r. 1995), a poté, co jsme na mezinárodní konferenci v Liverpoolu prezentovali své výsledky a kdy anglická strana projevila zájem o spolupráci, začala s podporou již mezinárodní spolupráce Britská rada v Praze (British Council Prague). V průběhu r. 1996 došlo za podpory této Britské rady k několika významným návštěvám obou univerzit a k výměnným dvouměsíčním vědecko-výzkumným pobytům doktorandů. V současné době se připravují dvě publikace pro Anglii a jedna pro USA a dále se intenzivně pracuje na mezinárodním projektu pro Evropskou unii v Bruselu.

Anglický magazín SURVEYOR v říjnu 1997 poměrně široce informoval čtenáře o aktivitách akustiků na Bradfordské universitě a zároveň vyzdvihl přínos VUT Brno, Fakulty technologické Zlín, pro jejich práci. A tak považujeme za povinnost seznámit také naši veřejnost s těmito skutečnostmi.

Katedra fyziky a materiálového inženýrství ve Zlíně kromě těchto výše popsaných aktivit řeší významné úkoly v oblasti rušivých vibrací, modelování akustických vlastností modelováním vrstevnatých systémů, optimalizaci mikromembrán, optimalizaci suchých a mokřých technologických procesů, zpracování usní a dalších poréznych materiálů apod.

Doc. Ing. Lubomír Lapčík, CSc.

Ing. Petr Briš, CSc.

Zástupci katedry fyziky a materiálového inženýrství doc. Ing. Lubomír Lapčík, CSc. a Ing. Petr Briš, CSc. při nedávné návštěvě v akustické laboratoři Bradfordské university (prosinec 1997).

Foto: Kyrill HOROSHENKOV

FaME Vzájemná spolupráce posílí region

Co nejvíce přiblížit výchovu a vzdělávání vysokoškolských odborníků potřebám praxe chtějí společně ZPS, a.s. Zlín, Fakulta managementu a ekonomiky a Fakulta technologická VUT ve Zlíně. Zúčastnění tím hodlají přispět nejen k dalšímu rozvoji zlínského vysokého školství, zdejších průmyslových podniků, ale i k posílení celého regionu.

Rámcová smlouva o vzájemné spolupráci, kterou nejvyšší představitelé – Ing. Radomír Zbožínek, generální ředitel ZPS, a.s., prof. Ing. František Trnka, CSc., děkan FaME a doc. RNDr. Jiří Dostál, CSc., děkan FT – podepsali v pátek 13. února 1998, definuje možnosti konkrétní spolupráce. Ze strany ZPS jde např. o účast při získávání grantových programů, při řešení výzkumných úkolů, diplomových seminárních prací studentů, přednášení vybraných pracovníků na fakultách, možnost absolvování doktorandského studia atd. Fakulty hodlají spolupracovat při řešení úkolů v oblastech od řízení a organizace výroby, přes racionalizaci výrobních postupů, softwarovou podporu výroby a řízení, výzkum trhu až po ekologické problémy. Konkrétně půjde např. o spolupráci při vývoji a aplikacích CIM systému, řídicích systémů obráběcích strojů a linek, konstrukci a výrobu forem pro zpracování polymerních materiálů, podíl na zpracování katalogů a obchodní propagace a řadu dalších úkolů. Vzájemná spolupráce bude probíhat na základě jednotlivých projektů a s přesně stanoveným dosaženým přínosem. Výsledky projektu budou exportně posouzeny, oponovány a jejich přínos vyhodnocen a odměněn. Podobné smlouvy hodlají zlínské fakulty uzavřít i s dalšími významnými podniky regionu.

Mgr. Vojtěška KUPCOVÁ

Zleva děkan Fakulty technologické ve Zlíně doc. RNDr.

Jiří Dostál, CSc., děkan FaME Zlín prof. Ing. František Trnka, CSc. a generální ředitel ZPS, a.s. Zlín Ing. Radomír Zbožínek.

Foto: ČTK

Návštěva Josefa Luxe ve Zlíně

Dne 30. ledna 1998 navštívil zlínské fakulty VUT Brno místopředseda Vlády ČR ing. Josef Lux. V besedě s pracovníky a studenty Fakulty managementu a ekonomiky a Fakulty technologické přednesl úvodní slovo k makroekonomickým souvislostem vývoje ve vztahu k programovému prohlášení Vlády ČR a odpověděl na dotazy orientované na problematiku zemědělské politiky, vysokého školství a stavu legislativy. Pro nás jako pracovníky VUT Brno je důležitý jeho výrok, který při návštěvě zazněl: „Máme-li nějaké bohatství, tak jsem přesvědčen o tom, že je to naše kultura a vzdělání.“

Ing. Vladimír RYTÍŘ
FaME

Na snímku zleva: děkan FaME prof. Trnka, dr. Šojdrová – poslankyně Parlamentu ČR, ministr Lux, doc. Sába – prorektor VUT, doc. Dostál – děkan FT

Malé ohlédnutí za plesem Fakulty strojní

Po několikaletém odmlčení se uskutečnil jubilejní 35. reprezentační ples Fakulty strojní. Konal se 27. února 1998 v atraktivním prostředí Interantional Business Centra, které získalo ocenění Stavba roku 1997. Záštitu nad plesem převzal děkan Fakulty strojní prof. RNDr. Ing. Jan Vrbka, DrSc., který spolu se zástupkyní studentů Evou Dobiášovou úvodním slovem ples zahájili. Ples poctil svojí účastí i rektor VUT prof. ing. Petr Vavřín, DrSc. s chotí.

Motem plesu bylo mládí a sport na Fakultě strojní, prezentované nejen vzornou pořadatelskou službou hráčů amerického fotbalu Alligators Brno, ale též tanečním vystoupením Cheerleaders Brno Alligators a taneční skupiny Ego Vladimíra Šperlingra, která je držitelem titulu mistra Evropy 1997 v moderním tanci.

K dobré náladě plesu přispěly i vytříbené hudební výkony orchestru Vladislava Kernidla, diskotéky Edy Pohludka a Mistrínské cimbálové muziky Ladislava Pavluše. Ukázky společenského tance předvedla taneční škola Danza manželů Jančových.

35. ples je za námi a nezbyvá, než těšit se na ples, který Fakulta strojní zamýšlí uspořádat 26. února 1999. Je milou povinností pořadatelů pozvat na tento ples všechny přátele a příznivce Fakulty strojní VUT v Brně a očekávat, že tento ples se stane svojí společenskou úrovní důstojným startem k oslavám výročí založení naší vysoké školy. Za pořadatele plesu

Ing. Stanislav Jansa, CSc.
tajemník fakulty

Dárek pro studenty

Studenti na Fakultě stavební si dnes mohou výskat, vždýt mají to, oč se studentům z jiných škol u nás zatím jen zdá – Studentské centrum pro rozvoj informačních technologií, které je prvním střediskem tohoto typu v České republice. Slavnostně bylo otevřeno 18. února 1998.

Studentské centrum je výsledkem společného projektu Fakulty stavební VUT a společnosti ADIEMUS. „Je dalším zrníčkem, vloženým do rozvoje vzdělanosti a rovněž praktickou ukázkou prolnutí školy s praxí,” komentoval při vernisáži vznik centra prorektor doc. Petr Sába. Zástupci Studentské komory neskrývali své nadšení – jejich představy se naplnily, koneckonců se mohli na spolupráci konkrétně podílet a přispět vlastními nápady. Málokdy jsem slyšela z „věčně nespokojených” úst studentů věty tak pochvalné a pozitivní jako při vernisáži. Při pohledu na místnost, kde se užitečně spojuje s příjemným, se však není čemu divit.

vým a softwarovým vybavením. Jejich budoucí zaměstnavatelé bezpochyby uvítají mladé odborníky, které při nástupu nebudou muset zdlouhavě a složitě zaškolovat pro práci s nejčerstvějšími technickými novinkami. Firma Adiemus spatřuje hlavní smysl vzniku tohoto centra v propojení mezi školou a praxí a věří, že jak mezi učiteli a studenty, tak i mezi studenty a zástupci firem se bude rozvíjet oboplně prospěšná spolupráce. V prostorách školy a třeba přímo ve studentském centru je možno pořádat pracovní semináře, prezentace firem a organizovat setkání za cílem „burzy pracovních míst”.

Skutečnost a vize

Málokterá vysoká škola si dnes může dovolit zřídit podobné centrum, neboť spíše, než by disponovala volnými, nevyužitými prostory, zápasí naopak s jejich nedostatkem. Fakulta stavební dlouho uvažovala, jak naložit s prostory, které někdy v 80. letech opustila Vojenská akademie. Nakonec – počátkem roku 1997 – se zrodil nápad, s nímž firma ADIEMUS oslovila vedení fakulty. A tak ve třetím poschodí budovy A se v poměrně rychlé době myšlenka přeměnila v čin.

Útulné, kavárenské prostředí je pro studenty, kteří tráví mnoho hodin v nehostinných učebnách, už samo o sobě vítanou změnou. Prostor je rozdělen na dvě oddělené části – jednu, řekněme oddychovou, se stolkami, židlemi a barem, a druhou ryze pracovní s nainstalovanými počítači. Takto může studentské centrum plnit více funkcí – být místem k neformálnímu setkávání studentů i učitelů, příležitostí k relaxaci a malému občerstvení, samostudiu a především k práci na počítačích.

Studentské centrum v současné době nabízí 10 pracovních míst s počítači, ale jak mi sdělil zástupce firmy ADIEMUS ing. Zimmermann, v případě větší poptávky se tento počet může do budoucna zdvojnásobit. Nespornou výhodou je, že studenti přímo na své akademické půdě mají možnost nejen surfovat po vlnách sítě Internet, ale seznámit se především s grafickými aplikacemi ve stavebnictví, a to vše na výkonných počítačích a za velmi slušné, pro studenty zcela přijatelné ceny – 50 haléřů za 1 minutu strojového času pro studenty a 1 koruna pro ostatní (přístup na síť Internetu je díky Fakultě stavební dokonce zdarma).

Vybudování studentského centra tak přináší jeho uživatelům výhody i do budoucna. Studenti si zde totiž rozšíří možnosti teoretické a praktické přípravy na pracovní uplatnění ve firmách s vyspělým hardwaro-

V současné době si mohou studenti vyzkoušet aplikace Microstation, Nemetschek, ArchiCAD a AutoCAD. Ve spolupráci se sponzory se připravuje prezentace mnoha dalších aplikací výpočetní techniky nejen pro oblast stavebnictví. Pracoviště pro videokonference umožňuje studentům spojit se slovem i obrazem se svými partnery kdekoli na světě. Kromě toho Adiemus nabízí další služby – například bezplatnou studentskou inzerci, nahrazující klasickou nástěnku, kam studenti mohou na dobu 30 dnů zadat svůj inzerát. Hleďte ji na internetové adrese www.adiemus.cz. Objevíte tam také další informace o Studentském centru a poskytovaných službách. Mezi jiným se na těchto webovských stránkách můžete podívat, jak to ve Studentském centru vypadá a co se tam právě děje. Místnost totiž v reálném čase snímá kamera.

Studentské centrum je otevřeno každý pracovní den od 9 do 20 hodin, v pátek do 13 hodin a je volně přístupné veřejnosti. Zbývá tak nakonec už jen otázka, jak velká bude každodenní návštěvnost a zda bude každý student mít možnost dostat se k počítači. To však ukáže následná praxe – možnosti, jak řešit případný převis poptávky se však vždy najdou, například ve formě objednávek a rezervování pracovních míst.

Zatímco Fakulta stavební poskytla prostory a připojení na vysokorychlostní metropolitní síť Internet, společnost ADIEMUS za přispění sponzorů vybudovala a vybavila interiér. I když zařízení mělo plnit především praktické účely, neopomnělo se ani estetické hledisko. Stěny interiéru v současné době zdobí velkoformátové fotografie dr. Borise Filemona a společnost ADIEMUS chce jednou za 2 měsíce výstavu uměleckých děl obnovovat. Uvítala by samozřejmě i práce našich studentů z FaVu a Fakulty architektury.

„Látkový strop je zatím jen dočasné řešení,” prozradil proděkan Fakulty stavební doc. Puchřík, k jehož kompetencím patří i modernizace školy. „Rádi bychom v budoucnu odkryli a opravili prosklený světlík nahoře. Tím prostředí získá na větší kráse.”

ADIEMUS také zamýšlí vytvořit nad barem mezi-strop s vytvořením dalšího pracovního prostoru, více odděleného od rušnějšího kavárny.

(-yk-)

Experimentální GIS v ekonomice stavebních oborů

Informační technologie je uznávána jako jeden z nejvýznamnějších inovačních faktorů současnosti. Zachytit trendy v informatice, aplikovat je do různých oborů vyžaduje prostředí, které je přizpůsobeno k implementaci. Některé aplikace jsou přístupné širokým skupinám uživatelů, jiné jsou podmíněně dostupibilnost věcných, znalostních a finančních prostředků. Jedna z informačních technologií, která vyžaduje sofistikovaný přístup, jsou Geografické informační systémy (GIS).

Ekonomie a management, jako obecné disciplíny, v posledních letech doznaly zásadních a významných změn. Proces přechodu na tržní ekonomiku, který je někdy zjednodušeně pojímán v souvislostech změn vlastnických vztahů a automatických tržních mechanismů, postupně ukazuje, jak selhávají v některých oblastech jednoduché principy a nástroje nevhodně aplikované bez rozlišení.

Ve stavebnictví je řada oblastí, které nevykazují charakter dokonalých a banálních trhů s komoditami a kde běžné tržní mechanismy nelze aplikovat bez regulačních mechanismů. Investiční procesy, projektové řízení, rozhodování o lokalizaci staveb a zařízení, obchodování na trzích s pozemky a nemovitostmi v úpadkových industriálních zónách, řízení kvality staveb – rehabilitace, rekonstrukce, modernizace, budování složitě dopravní a technické infrastruktury, odstraňování příčin zhoršujícího se životního prostředí, městské a regionální strategie a další interdisciplinární činnosti veřejných a soukromých subjektů jsou součástí územních a stavebních systémů řízení a správy, které vyžadují složité technicko-ekonomické nástroje pro přípravu rozhodování. Mikroekonomické teorie se jednoznačně shodují v tom, že nedokonalosti tržních systémů jsou ovlivňovány nedokonalostmi v informovanosti subjektů, tudíž i nedokonalostmi informačních systémů na těchto segmentech trhu. Nedokonalost informačních systémů je ovlivňována redundancí, nadbytkem informací, které jsou přijímány i emitovány různými subjekty, neschopností jejich účinné selekce a analýzy (ceny, kvalita a množství produktů, postavení konkurence, možné substituce, bariéry vstupu na trh, hranice výrobních možností a další), kvalitou informací (jejich heterogenitou z hlediska vypovídacích schopností ve věcných a časoprostorových souvislostech), v nevyjasněných složitých kompetenčních vlastnických vztazích (z nichž pramení obavy ze zneužití privátních – individuálních – informací a v důsledku toho jejich nesnadná převoditelnost do veřejně přístupných databází). Dostupnost informací na trhu pro všechny subjekty je znakem konkurenčního prostředí, dokonalého/nedokonalého trhu, znakem výsadních a dominantních postavení subjektů na trhu, znakem bariér pro vstup dalších subjektů na konkurenční trhy, nelegálních/nelegitimních postupů v operacích s pozemky a nemovitostmi, znakem nepřehlednosti a špatné kontroly v rozhodovacích procesech. Investice do informačních systémů jsou pro

společnost velice efektivní.

Obchod s informačními technologiemi je dobře rozvinut, podporuje významně pozitivní trendy v jiných odvětvích, nicméně není vždy zárukou efektivního chování uživatelů nových technologií. Stačí, když je nesplněna jedna z mnoha podmínek nasazení výpočetní techniky, a velké prostředky vložené do nákupu, hardware, software, dat a komunikačních systémů jsou využity parciálně – např. jsou využívány pouze základní funkce systému nebo prostředky jsou využívány k jiným účelům, většinou inferiorním, než pro ty, pro které byly původně určeny, anebo (při zdlouhavém zavádění výpočetní techniky) dochází k jejímu zastarávání.

Zavádění nových inovací vyžaduje nestandardní podporu osvěcených řídicích pracovníků s širokým rozhledem, která umožní anticipovat dynamiku rozvoje, překonat stávající stereotypy v práci a myšlení lidí, kteří mohou být změnami přímo nebo nepřímo dotčeni. Obavy z náhlých změn jsou často oprávněné, neboť dojde-li k vybočení ze schématu rutinních činností a rutinního rozhodování, může nastat kolaps systému, vývoj nemusí být plynulý, probíhá ve skocích se znatelnými ztrátami. Pro každý proces je zapotřebí určitý čas, aby dozrál, byl přijat, aby se s novými myšlenkami ztotožnili ti, kteří nové věci mohou prospět, aby se eliminovaly škodlivé efekty. Vývoj nelze zastavit, lze jej oddálit nebo lze situaci zkomplikovat, aby nový projekt byl po určitou dobu nepřijatelný. Běžným argumentem při zdůvodňování „odkladů“ jsou nedostatečné finanční prostředky pro rozvoj nových technologií, různé nevyjasněné kompetence schvalování na nákup výkonných počítačů, které mohou sloužit pro experimentální výzkum, na nákup a update softwarových produktů, na pořízení dat, ale i na získání kvalifikovaných pracovníků na pracovním trhu pro interdisciplinární spolupráci.

Tyto dětské nemoci „managementu a správy“ naznačují, že řízení rozvojových programů je stále slabou stránkou v našem systému, kde pravidla mají málo stimulující a motivační charakter pro prosazování inovací. Konkurenční prostředí je však neúspěšné. V privátním sektoru subjekt bez výkonných technologií a dobře vybudovaného informačního systému buď obstojí, nebo neobstojí. V druhém případě ze svého segmentu trhu odchází. Ve veřejném sektoru tato pozice není tak zřejmá. Neschopnost obstát v konkurenci se projevuje v delším časovém období, např. u státní správy ekonomickým úpadkem města, jeho části, regionu, nezájmem investorů o území s nejasnými, nekvantifikovanými a nekorektně vyjádřenými záměry nebo s nekvalitními studii proveditelnosti, s nekonzistentní prozkoumaností území a se špatným stavem správy a provozu infrastruktury, s heterogenitami pozicemi navazujících oborů a služeb, s neschopností stimulovat rozvoj a zabránit negativním aktivitám v území apod. Na vyšší správní úrovni se mohou problémy promítnout do oblasti harmonizace správních standard s EU (nesplněním srovnávacích kritérií

a ukazatelů) do oblasti harmonizace výukových programů, v sítích vzdělávacích institucí atp. Je žádoucí, aby se do podvědomí jak správních orgánů, tak vzdělávacích institucí dostala *Evropská charta proutrového plánování*, která je zásadním dokumentem ovlivnění organizace prostoru.

Školy, které neinvestují do rozvoje výuky v souladu s požadavky praxe, se dostávají na okraj systému vzdělávacích institucí, ztrácejí svoji dynamiku, stávají se málo atraktivní pro region, pro odbornou oblast, do které dodávají své „produkty“ v podobě absolventů. Postihnout kvalifikační a profesní trendy, které vyžaduje praxe, a nalézt nové zaměření v oboru je permanentní činnost, kterou se musí školy a fakulty zabývat se vši vážností a profesní zodpovědností a v širokých souvislostech, bez zbytečných administrativních a procesních omezení. Iniciativa jednotlivců by měla být podložena dostatečnými analýzami, expertizami, experimentálním výzkumem, ověřováním prototypů výuky, kooperací s praxí ve zpětnovazebním systému. Běžně se stává, že tato iniciativa nemusí být vždy správně pochopena těmi, kteří mohou ovlivnit implementaci nových rozvojových projektů, i když existuje institucionální podpora, která iniciuje VTR a která může, ale nemusí být efektivně využita.

O efektivní využití mezinárodní a domácí podpory se pokoušel v letech 1995–8 meziuniverzitní tým VUT Brno ve spolupráci s VŠE Praha a ČVUT Praha, který pracoval na TEMPUS projektu „*Czech Real Estate Management Education*“ (CREME) a mezifakultní tým VUT Brno za účasti Fakulty architektury a Fakulty stavební v rámci grantových projektů Fondu rozvoje vysokých škol „*Implementace GIS v ekonomice inženýrských oborů stavitelství na FAST*“ a projektu „*Interdisciplinární přístupy řešení průmyslových sídelních struktur*“. Řešitelé projektů dospěli k názoru, že GIS by měl tvořit interface mezi teoretickými a aplikačními disciplínami inženýrských stavebních oborů a urbanisticko–architektonických oborů, jako geodézie a kartografie, vodní hospodářství, pozemní komunikace, urbanismus a územní plánování, a mezi informačními technologiemi, které se vyučují v návaznosti na předměty matematické statistiky, ekonometrie, operačního výzkumu, CAD stavebnictví a architektury. Těmto otázkám byla věnována také pozornost na semináři *Meziuniverzitního programu studií budoucnosti (MPSB)*, který se konal na Fakultě stavební již v roce 1997 pod názvem „*Prostorový rozvoj, technická infrastruktura a krajina 21. století*“, s doprovodným programem „*Experimentální matematické modelování na počítačích*“. Velký zájem odborníků z celé republiky ukázal, jak populární je téma spojení strategií v technických a ekonomických disciplínách s GIS technologiemi a matematickým modelováním a informatikou. Podobná akce by měla proběhnout i v roce 1998.

Mezinárodní spolupráce, která existuje více jak tři roky s vysokými školami v Anglii a Irsku, se dále rozšiřuje o francouzské vysoké školy, které mají svůj vlastní zajímavý přístup k řešení těchto problémů.

„Ostře“ sledování studenti aneb Jak se žije naší vysokoškolské mládeži

Část 2. ŽIVOTNÍ HODNOTY, VZTAHY A VOLNÝ ČAS

Ještě před nedávnou dobou, v direktivně plánované ekonomice, GIS technologie nebyly velmi rozšířeny, výkonná technika a sofistikovaný software byly nedostupné. Prudká změna nastala již na počátku ekonomické transformace, zlepšila se dostupnost ke špičkové technologii. To však neznamená, že samotné pořízení špičkových produktů zajistí jejich efektivní využití v širokém spektru aplikací na ekonomické problémy.

Zatímco technické disciplíny, například v síťových odvětvích technické infrastruktury, zachytily poměrně rychle trend aplikací GIS technologií, ekonomické systémy jsou v defenzivě. Omluvou je snad to, že topologické-geometrické operace, deskripce a vizualizace prostorových informačních systémů, prostorová analýza a modelování technických systémů jsou lépe přizpůsobeny technickému řešení nežli ekonomickým analýzám a tradičním ekonomickým teoriím. Většina aplikací v řídicí praxi se v současné době soustřeďuje na dokončení projektů prostorové pasportizace, evidence, na integraci GIS do podnikových informačních systémů. Podpora specializovaných softwarových firem na GIS technologie při zaškolování uživatelů je poměrně silná, významná a efektivní. Rozvíjí se i spolupráce se školami. Přejít z plošného nasazení výpočetní techniky a integrovaná řešení IS na časoprostorové rozhodovací procesy bude následovat. Ekonomické systémy, které využívají kromě výše uvedených procedur modelování rozhodovacích procesů v hierarchizovaných systémech, "měkká" data, "fuzzy procesy" a zasahují do procesu "reinjénringu", mají výchozí pozici složitější. Některé softwarové produkty jsou pro ekonomické aplikace přátelské, aplikace v bankovníctví, pojišťovnictví, v obchodě, ve správě majetku se množí a zasahují stále do nových sfér řízení.

Stavební obory nezůstávají stranou. Z postupu řešení projektu vyplývá, že je nutno splnit dvě hlavní podmínky nutné pro realizaci záměru aplikace GIS do ekonomiky stavebních oborů. První zasahuje do teoretické a metodologické oblasti a představuje integrování identifikovaných nosných problémů a nástrojů řízení prostřednictvím úloh do modelových procedur GIS, druhá podmínka představuje volný přístup k datům ve vybraných experimentálních oblastech. Zatímco prvou oblast pokrývá spolupráce s domácími vysokými školami a zahraničními univerzitami, které se zabývají analýzou vybraných rozhodovacích procesů, druhá oblast, která představuje spolupráci s praxí, je dosud málo rozvíjená.

V současné době se vstupuje do další fáze implementace výstupů experimentů z rozvojových fakultních výukových programů. Tato fáze je novou experimentální etapou, ve které se ověří přednosti současného systému vzdělávání v kombinaci s poznatky řešitelského týmu a nových přístupů našich partnerských univerzit.

Doc. Ing. Igor BABIČ, CSc.
Fakulta stavební, VUT Brno

V minulém čísle jsem otiskl první část příspěvku Mgr. Zdenka Honse, vedoucího Ústavu kultury a sportu FEI, v němž autor podal úvodní informace o průzkumu mezi vysokoškolskou mládeží na Fakultě elektrotechniky a informatiky. V následující 2. části se dozvíte o dalších okolnostech i výsledcích zmíněného projektu.

Celý projekt byl tedy na světě a s ním další a další problémy, ale i podněty, podané ruce, chuť udělat něco prospěšného, i když zatím neobvyklého. Chyběly však prostředky na rostoucí náklady, zejména papír potřebný na testy i jejich vyhodnocování. Překvapivě se mi dostalo pomoci od lidí, kteří vedle své obchodní činnosti dokázali nebýt lhostejní k situaci kolem drogové scény, alkoholu a kouření, a s povděkem přijali zprávy o tom, že se na Fakultě elektrotechniky a informatiky VUT rýsuje něco, čemu je skutečně třeba věnovat pozornost, co má smysl a vyžádá si dlouhodobější pozornost. Obdržel jsem papír v hodnotě 10.000,- Kč od firmy Autobalvin, dovozce automobilů Daewoo. U červeného mlýna 3 v Brně, které tímto nesmírně děkuji, neboť se skutečně jednalo o pomoc v pravou chvíli.

O projektu se hovořilo nejen mezi studenty, ale i mezi pedagogy, kteří se o problematiku studentů začali zajímat a chodili konzultovat svůj postup, radit se o svých možnostech pomoci. Dávali najevo své sympatie snahám, které kolektiv Kabinetu kultury vyvíjel pro zlepšení situace v studentské komunitě, v jejich vztazích k sobě samým, ke studiu, škole a svému okolí.

Abychom se dostali v projektu o krůček dále, zaměřili jsme se na životní styl a rizikové chování studentů, na životní hodnoty, které vyznávají. Nabídlí jsme studentům 12 životních hodnot, které měli seřadit podle důležitosti a přiřadit jim odpovídající body. Výpočet aritmetického průměru byl pro každou položku získán jediný souhrnný údaj, tzv. skóre. Čím více bodů údaj dosáhl, tím byl pro respondenty významnější. Z následující pořadí můžeme vyčíst, které hodnoty studenti více či méně upřednostňují:

1. péče o zdraví
2. žít v pohodě s okolím
3. mít čas pro přátele a rodinu
4. zdravé životní prostředí

5. mít čas a možnosti věnovat se svým zájmům
6. dostatek peněz
7. žít beze spěchu a shonu
8. založit rodinu
 9. dosáhnout vysokého vzdělání
10. mít zajímavou práci
11. být prospěšný jiným
12. být uznáván

Z vypočteného skóre vyplynulo, že všechny uvedené hodnoty jsou pro studenty velmi důležité, neboť i položky jmenované na posledních místech si jako významné vybralo více než 50 % respondentů. Přesto nejpřitažlivější byla hodnota zdraví a potřeba společenské pohody.

Dalším sledovaným ukazatelem byla spokojenost studentů ve vztahu k různým oblastem jejich života. Na prvním místě se objevuje dětství, následují vztahy k přátelům, zdraví, partnerský vztah, studium a finanční situace. Dvě posledně jmenované položky jsou negativně hodnoceny více než 50 % studentů. V dalším období chceme tento faktor hlouběji analyzovat, aby se stal předmětem dalšího šetření a úvah. Vždyť vztah ke studiu a spokojenost studentů vytváří image školy a významně přispívá ke studijním výsledkům.

Další oblastí, kterou se dosud nikdo nezabýval, jsou tzv. volnočasové aktivity studentů naší školy. Ve svém volném čase dávají studenti přednost převážně aktivním formám odpočinku. Nejčastěji je to sportovní a pohybové vyzítí a rovněž činnosti, které lze shrnout pod pojem „další sebevzdělávání“ :

1. sport
2. sebevzdělávání
3. kulturní činnost (četba, kino, televize, divadlo, hudba)
4. společenské činnosti (tanec, návštěvy přátel)
5. koníčky (sběratelství, rybaření, kutilství)
6. cestování
7. pasivní odpočinek
8. rodinné činnosti (např. hra s dětmi)
9. práce za účelem výdělků
10. ostatní činnosti

Znepokojující skutečností je 11 % nevyhraněných studentů, kteří nemají žádnou oblíbenou volnočasovou aktivitu! Když k tomu připočteme poměrně oblíbený pasivní odpočinek, jakým je lenošení, není to příliš dobrou vizitkou naší studující mládeže.

Příště si rozebereme rizikové chování a pohovoříme o denním časovém rozvrhu. Budu se snažit zareagovat na nejčastější dotazy, kterými mě prostřednictvím e-mailu, eventuálně při individuálních konzultacích oslovujete. Těším se na všechny vaše další dotazy a podněty.

Mgr. Zdeněk Hons
e-mail: hons@ukus.vutbr.cz

Kulturní události města Brna objektivem Anny Peckové

Známý fotograf Jindřich Štreit na vernisáži výstavy věnované Japonsku

První tři měsíce nového roku probíhaly v Moravské galerii v orientálním stylu. Atmosféru země vycházejícího slunce, kde nedávno proběhly zimní olympijské hry, připomenulo několik výstav.

Tou první byla výstava fotografií Jindřicha Štreita, nazvaná Japonsko – lidé z Akagi. K vidění byla od 20. ledna do 1. března v prostorách Místodržitelského paláce.

Původní barvou japonského porcelánu byla modrobílá, která zdobí i tuto elegantní vázu na snímku. K oblíbeným dekoracím patříly motivy přírody. Bambus, slivoň, borovice nebo kamešie symbolizovaly zimu, sakura jaro, narcis léto a chryzantéma podzám.

Brněnští návštěvníci měli od 29. ledna jedinečnou příležitost zblédnout v prostorách Uměleckoprůmyslového muzea mistrovská díla japonského porcelánu. Jak řekl autor výstavy, Filip Suchomel, ředitel Sbírký asijského umění Národní galerie (na snímku s ředitelkou Moravské galerie PhDr. Katiopí Chamonikolasovou), japonský porcelán má být první vlaštvou ve snaze představit široké veřejnosti asijské umění z českých, moravských a slezských sbírek. Výstava tak přináší poprvé v historii ucelený soubor starého japonského porcelánu z našich bradů, zámků, muzeí i galerií. Exponáty pochází z pražské Národní galerie a Náprstkova muzea.

K poznání jiné orientální kultury přispěje kniha *INDIE – Bohové a lidé*, vydaná Moravským zemským muzeem a nakladatelstvím SWAN s podporou nadace Litera.

Dr. H. Knížková (editorka) a dr. H. Preinhaelterová (spoluautorka) představily knihu 12. února 1998 v Dietrichsteinském paláci. Setkání se zúčastnil také Shari Girish Dhume, velvyslanec Indické republiky v ČR, a Prof. Ing. P. Vavřín, DrSc., člen čestného výboru nadace Litera.

Světový den grafiky

Každoročně bývá 27. duben celosvětovým svátkem pro širokou kulturní veřejnost, zejména však pro všechny grafiky – designéry, pro grafická studia, jejich spolupracovníky i pro všechny uživatele grafických forem vizuálních komunikací. Tento výroční den svého založení v roce 1963 prohlásila ICOGRADA – Mezinárodní rada organizací grafického designu – za World Graphics Day.

V České republice bude připomínán světový den grafiky teprve potřetí.

Letos stejně jako loni proběhne v řadě grafických ateliérů den otevřených dveří a zejména v Praze a Brně se uskuteční diskusní pořady o zajímavostech i problémech široké oblasti vizuálních komunikací.

Oslavy Světového dne grafiky v pondělí 27. dubna 1998 se stanou prologem 18. ročníku Mezinárodního bienále grafického designu Brno 98, kdy během tří letních měsíců se město Brno stane „hlavním městem grafického designu“.

(-yk-)

K dalšímu poznání japonského umění a kultury bezesporu přispěla také výstava fotografií cestovatele, spisovatele a fotografa Zdeňka Thomy, nazvaná *Kouzlo japonských zabrad*. Zdeněk Thoma, kterého naše fotoreportérka zachytila při vernisáži, konané 28. ledna ve výstavní síni Obce architektů, navštívil již 24 asijských zemí a tento divukrásný kontinent ho nepřestává stále přitahovat. Hodlá se tam znovu vrátit a objevovat dosud neznámá místa. Jeho fotografie, na nichž zvěčnil uměleckou krásu japonských zabrad, vyšly v obrazové publikaci *Umění japonských zabrad*, vydané v Argu v roce 1996.

Sled Dogs of Alaska

Při zmínce o sáních se záprahem psů si asi většina z nás představí krajiny obepínané severním polárním kruhem. První takovou psí smečku jsem spatřil teprve na Aljašce, na zálesáckém ranči v divočině povodí Copper Riveru, obrovité Měděné řeky. Při měsíčním putování touto krásnou zemí Severu jsem pak vidával další sáňové psy – the sled dogs of Alaska, o kterých tu nabízím vyprávění.

Psí chovanci střediska v Denali.

Lehké, pevné, pružné sáně, Aljaška.

Pes přišel na Aljašku už před dávnými věky ze Sibíře spolu s člověkem, jehož pravlast tehdy ještě nebyla oddělena od Aljašky průlivem zvaným Beringův. Psi tu pak po tisíce let sloužili člověku k lovu i k přepravě nákladu. Pro Evropany objevili Aljašku Rusové v roce 1741, avšak do jejího nitra pronikli až koncem století – s pomocí psů.

Počátkem 19. století od východu přicházeli na Aljašku a sousední Yukon obchodníci a lovci kožešinářské Společnosti Hudsonova zálivu. Bez psů by byl jejich život v ledových pustinách a pralesích zhořle nemožný. Bez psů se na Severu neobešla ani ruka zákona. Předchůdci legendární Královské kanadské jízdní policie používali psí spřežení od roku 1873. Místní psododci a jejich psí smečky provázeli polární průzkumníky a později i výpravy horolezců, zdolávajících aljašské velikány. Když v poslední čtvrtině 19. století vypukla na Aljašce a na Yukonu Zlatá horečka, psi přepravovali pro zlatokopy poštu a nezbytné zboží a hledali s nimi nová naleziště. Psů se však ve zlatokopeckých táborech nedostávalo, a tak se příležitosti chopili různí podnikavci. Nebyl prý si před nimi jist žádný „voříšek“ větší než kokr, kterého zahlédli v ulicích dalekého San Franciska nebo Seattlu. I tento psí „import“ zřejmě přispěl k tomu, že dnes je na Aljašce a Yukonu čistokrevných psích ras jako šafránu.

V letech druhé světové války byla veškerá služba se záprahem psů na Aljašce velmi rychle nahrazována letadly a později motorovými sáněmi. Psododci se svými

smečkami dodnes konají strážní službu proti pytlákům v národních parcích či záchrannou službu v horských oblastech s velkou návštěvností vyznavačů zimních sportů. Vznikl tu a daleko do světa se rozšířil nový druh sportu – závody psích spřežení nebo terénní jízdy na sáních se záprahem psů jako neběžný způsob zimní rekreace.

Kdo by nevyužil příležitosti navštívit chovnou a výcvikovou stanici sáňových psů? Mně se to povedlo v národním parku Denali, v samém srdci Aljašky. Seznámil jsem se tu s chovateli i s jejich svěťenci a získal jsem tak informace z první ruky. Chov psů tu není založen na čistokrevné rase malamutů, ba ani na křížencích jiných urozených psů s rodokmenem. Psi vybraní pro chov musí mít řadu kladných vlastností, zejména musí být rádi ve společnosti lidí. Musí být houževnatí, vytrvalí, odolní proti extrémním klimatickým podmínkám. Jejich srst nesmí být dlouhá, ani jemná, aby se v záprahu nepřehřáli a neobalovali se namrzajícím sněhem. Jsou krmeni jednou denně, obvykle večer. V době mimořádné zátěže dostávají navíc dávky sušené ryby nebo loje a proti dehydrataci pak kdykoliv vodu, do které se přimíchává trocha směsi obilnin, masa a ryb.

Pes, který se projevuje jako možný vůdce psiho týmu, je cvičen častěji než ostatní. Ani zdaleka to nebývá největší pes. Zato musí bez obav snést za sebou celou povykující smečku. Musí bezchybně a okamžitě reagovat na všechny povely „mushera“ – psododa. Zná jízdní trasy, dokáže najít tábory a strážní stanice, při přechodu toku předem vycítí možné nebezpečí tenkého ledu, pod vrstvou nového sněhu spolehlivě vystopuje uježděnou starou trasu.

Za pozornost stojí i samotné sáně. K jejich stavbě se používá aljašská bílá břiza nebo dovážený dub, jasan či bílý ořech. Jednotlivé části se spojují proužky

surové hovězí kůže, aby konstrukce byla nejen pevná, ale také pružná. Odolnost skluznic proti opotřebování zvyšují pásy z oceli nebo plastu. Nejtěžší předměty se ukládají vespod nákladu a do zadní části sání, aby se snížilo jeho těžiště.

Celý náklad je překryt nepromokavou plachtou a provazci dobře upevněn. Před jízdou jsou sáně uvázány pevným lanem ke stromu nebo kůlu, aby neklidná

smečka nevyrazila bez kontroly. Nadto se používá nášlapný pedál s ocelovým hákem, zvaný „medvědí pracka“, který při příliš rychlé jízdě slouží jako brzda nebo kotva, pokud to terén umožňuje. Někdy musherovi nezbyvá než sáně překotit. Počáteční rychlost, kterou psí smečka nasadila, se po několika kilometrech zvolňuje a přechází do tempa, které se pak podle charakteru trasy udržuje stejné i po několik hodin. Průměrná rychlost jízdy bývá asi 10 km za hodinu a celková denní trasa asi 50 km. Jinak je tomu v čerstvém sněhu, kdy musher nejednou musí smečku a sáně uvázat a zasypanou trasu nejdříve prošlapat sněžnicemi. Na dobře projeté trase každý pes utáhne asi 50 kg nákladu, tedy víc než sám váží.

Podívejme se na start psí smečky. Musher se rozkročmo postavil zády ke kotci. Rázně otevřel dvířka a pes vyrazil jako střela. Musher ho popadl za obojek, a aby ho pes nepovalil, zvedl ho na zadní nohy a rozběhl se s ním k sáním. Jedním hmatem mu přetáhl přes hlavu postroj, zhotovený z nylonové šňůry s jádrem z akrylové pěny, a připjal k tažnému popruhu. Neklidný pes je samým štěstím, že nebyl opomenut, rázem jako beránek! V ohlušujícím kraválu psíků, na která se zatím nedostalo, jsou zapřaháni další tahouni. Obvykle jich bývá pět až dvanáct. Musher, pevně stojící na lyžinách na zádi sání, povolil jisticí lano napjaté k prasknutí. „HIKE!!!“ Rozjívená psí smečka, větřící povyražení, vystřelila s jekotem jako kluci ze školy! Foto a text: Doc. Ing. Vladimír Ustohal, CSc.

